

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Financování výstavby sportovišť v obci

Financing of the Construction of Sports Grounds in the Municipality

Student: Pavlína Komárková

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Ing. Stanislav Mrvík, Ph.D.

Ostrava 2015

Zadání bakalářské práce

Student:

Pavína Komárková

Studijní program:

B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Téma:

Financování výstavby sportovišť v obci

Financing of the Construction of Sports Grounds in the Municipality

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Sportovní infrastruktura
3. Analýza hospodaření obce
4. Zhodnocení financování výstavby sportovišť v obci
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

LORENC, Jiří a Jana KAŠPÁRKOVÁ. *Rozpočtová skladba a účetnictví 2014: pro územní samosprávné celky*. Polešovice: M LORDY, 2014, 593 s. ISBN 978-80-260-5920-2.

NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Ing. Stanislav Mrvík, Ph.D.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 07.05.2015

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

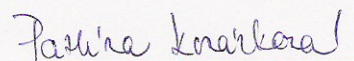

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení:

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne 7. 5. 2015

Handwritten signature of Pavlína Komárková in blue ink, written over a horizontal line.

Pavlína Komárková

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Sportovní infrastruktura.....	6
2 . 1	Rekreační sport	6
2 . 2	Komunální rekreace	7
2 . 3	Historie sportu a sportovní infrastruktury	8
2 . 4	Rozdělení sportovní infrastruktury	10
2 . 5	Urbanistické ukazatele	12
2 . 6	Plánování sportovní infrastruktury	13
2 . 7	Financování sportovní infrastruktury.....	16
2 . 8	Externality.....	18
3	Analýza hospodaření obce	19
3 . 1	Základní charakteristika obcí	19
3 . 2	Úkoly obcí.....	20
3 . 3	Spolupráce obcí.....	21
3 . 4	Rozpočet obce	22
3 . 5	Obec Velké Heraltice	26
3 . 6	Rozpočet obce Velké Heraltice	29
4	Zhodnocení financování výstavby sportovišť v obci.....	34
4 . 1	Víceúčelové hřiště ve Velkých Heralticích.....	34
4 . 2	Dětské hřiště v Malých Heralticích.....	39
4 . 3	Fitness hřiště ve Velkých Heralticích a dětské hřiště v Táboře	42
4 . 4	Víceúčelové hřiště v Malých Heralticích.....	45
4 . 5	Vyhodnocení vybudované sportovní infrastruktury	47
5	Závěr	51
	Seznam použité literatury	53
	Seznam zkratk.....	55

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

1 Úvod

Sport si nachází pevné místo ve volnočasových aktivitách lidí od aktivně sportujících, přes zájemce o rekreační sport až po pasivní konzumenty. Sport a aktivní trávení volného času je stále ve větší míře spojováno se zdravým životním stylem populace. Sport se stává dominantou životního stylu a pohyb nedílnou součástí života jedince. Tak jak se zvyšuje zájem populace sportovat, a jak se objevují nové druhy sportů, narůstá potřeba budování nových nebo rekonstrukce stávajících sportovních zařízení.

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat a zhodnotit finanční zdroje využité na výstavbu sportovišť v obci ve sledovaném období 2008 – 2013 a jaký přínos měla výstavba sportovišť pro její obyvatele.

K dosažení stanoveného cíle bylo zapotřebí sběru potřebných dat a informací z odborné literatury, legislativy a z interních dokumentů Obce Velké Heraltice a Mikroregionu Opavsko severozápad. Při analýze rozpočtu obce byla použita grafická metoda analýzy ekonomických časových řad. Zpracování praktické části vyžadovalo spolupráci se starostkou a účetní obce, bez jejichž vstřícného a ohleduplného přístupu by nebylo možné získat potřebné informace nezbytné k vytvoření této práce.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol včetně úvodu a závěru. V druhé kapitole jsou vysvětleny pojmy rekreační sport a komunální rekreace. Další část druhé kapitoly bakalářské práce je věnována sportovní infrastruktuře, její historii, jejímu členění, plánování a financování z veřejných, soukromých zdrojů nebo pomocí partnerství veřejného a soukromého sektoru. V jedné z podkapitol jsou zmiňovány urbanistické ukazatele, pomocí kterých lze zjistit, jaká je doporučená plocha v m² vyčleněná pro sportovní zařízení na jednoho obyvatele.

Třetí kapitola je věnována základní charakteristice obcí a jejich úkolům, které pro ně vyplývají ze zákonů a ostatních legislativních norem, spolupráci obcí v dobrovolných svazcích obcí a v místních akčních skupinách a charakteristice rozpočtu obcí, jeho výdajům a příjmům. V poslední části třetí kapitoly jsou uvedeny základní informace o Obci Velké Heraltice a provedena

analýza vývoje celkových příjmů a výdajů rozpočtu Obce Velké Heraltice. Tato analýza je zaměřena především na příjmy z dotací a na vývoj výdajů na tělovýchovu a zájmovou činnost.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na výstavbu a financování nové sportovní infrastruktury v Obci Velké Heraltice a jejích místních částech v letech 2008 – 2013. V jednotlivých částech čtvrté kapitoly jsou popsána nově vybudovaná sportoviště a blíže jsou specifikovány finanční zdroje získané na realizaci těchto projektů. Podrobně je v kapitole popsáno, z jakých rozvojových programů byly čerpány dotace při výstavbě nové sportovní infrastruktury ve sledovaném období, jaké musela obec splnit podmínky k jejich dosažení a jak se podílela samotná obec na tomto financování sportovní infrastruktury. V závěru kapitoly je provedeno zhodnocení financování výstavby všech sportovišť a je popsáno, jaké byly zjištěny celkové hodnoty sportovních ploch v obci a jaký přínos mělo vybudování sportovišť pro obyvatele obce.

2 Sportovní infrastruktura

Sport má v České republice bohatou tradici, zejména sport organizovaný ve spolcích. Pravidelný a přiměřený pohyb má hlavní podíl na zdraví populace. Aktivní způsob života lidí patří mezi nejdůležitější a nejefektivnější součást prevence řady civilizačních onemocnění, jako jsou obezita, hypertenze, cukrovka nebo centrální mozková příhoda, ale také může působit jako prevence proti alkoholismu, drogové závislosti nebo kriminalitě zejména u dětí a mládeže. Mnoha občanům se zdravotním postižením sport napomáhá vyrovnat se s jejich handicapem. Sport je i přínosem pro národní hospodářství, stát získává zpět ze sportu do státního rozpočtu významnou část finančních prostředků. Zájem populace sportovat se zvyšuje, objevují se nové druhy sportů, a proto také narůstá potřeba budování nových nebo rekonstrukce stávajících sportovních zařízení.

2.1 Rekreační sport

Pojmem sport je považována pohybová, fyzická aktivita, která je provozována podle jasných pravidel a zvyklostí a má soutěžní charakter, což znamená, že její výsledky jsou měřitelné nebo porovnatelné s jinými provozovateli téhož sportovního odvětví. Sport si nachází pevné místo ve volnočasových aktivitách lidí od aktivně sportujících, přes zájemce o rekreační sport až po pasivní konzumenty.

V současné době je sport provozován na několika různých úrovních:

- na vrcholové úrovni profesionálně nebo poloprofesionálně, kdy sportovec obvykle denně trénuje a účastní se soutěží na národní nebo mezinárodní úrovni,
- na výkonnostní úrovni poloprofesionálně nebo amatérsky, kdy je sportovec registrován v některém sportovním svazu, pravidelně trénuje a účastní se soutěží,
- na rekreační úrovni, kdy se jedná o příležitostné sportování v rozsahu několika hodin týdně bez oficiální registrace a účast v amatérských soutěžích.

Rekreaci můžeme chápat jako kompenzaci pracovního zatížení jedince různými činnostmi, od pasivního nicnedělání až pro pestré pohybové aktivity, při kterých je vyžadován vyšší kalorický výdej. Rekreace umožňuje kultivaci tvořivých sil člověka, má velký vliv na intelektuální, tělesný a sociální rozvoj osobnosti.

Za rekreační sport můžeme považovat ty pohybové aktivity, které jsou prováděny v mimopracovní době, ve volném čase, dobrovolně, s cílem regenerace sil a relaxace. Sport na rekreační úrovni je chápán jako hra, zábava odpočinek a rekonvalescence. Termínu rekreační sport odpovídá pojem pohybová rekreace, tělocvičná rekreace nebo sport pro všechny.(1)

2 . 2 Komunální rekreace

Komunální rekreace je chápána jako systémové řešení organizace a řízení volnočasových aktivit v obci, městě nebo regionu. V moderní společnosti je úroveň komunální rekreace mj. dána životním stylem občanů.

Cílem komunální rekreace je vytvářet podmínky pro soustavné a dlouhodobé formování zdravého a pozitivně orientovaného životního stylu různých věkových a sociálních skupin obyvatelstva. Mezi faktory, které ovlivňují postavení, kvalitu a naplnění cíle komunální rekreace na úrovni místní správy patří faktory ekonomické, sociální, historické, kulturně náboženské, politické, geopolitické a faktory obecných tendencí vývoje v dané oblasti. Všechny tyto faktory se navzájem prolínají a je obtížné konstatovat, který je více důležitý.

Na řešení problematiky komunální rekreace se musí podílet celé spektrum subjektů, jako jsou občanská sdružení a spolky se sportovní náplní aktivit, školy a školská zařízení, volnočasová zařízení, církevní instituce nebo firmy. Je nezbytně nutné, aby stát a jeho výkonné orgány na všech jeho nižších úrovních nesly míru spoluzodpovědnosti za vytváření podmínek pro její realizaci. Mezi základní faktory, které vytváří potřebu a ovlivňují realizaci koncepce a systému komunální rekreace patří:

- zkracování pracovní doby a nárůst volného času,
- růst počtu nezaměstnaných a vzrůstající potřeba řešit tento problém,

- prevence proti složitostem moderního světa, které vedou k růstu kriminality,
- využití sportovní aktivity jako prevence v oblasti péče o zdraví člověka,
- umožnění dobrovolné, aktivní účasti široké veřejnosti na řešení volnočasových aktivit,
- potřeba vytvoření funkčního systému volnočasových aktivit,
- potřeba sjednotit podmínky našeho státu s podmínkami a požadavky Evropské unie.

Z tohoto vyplývají úkoly, které systém státní správy a samosprávy musí plnit nebo musí pro jejich splnění vytvářet soustavně a dlouhodobě pozitivní podmínky. Stát je nezastupitelný v oblasti vytvoření legislativních, systémových a rozpočtových podmínek pro komunální rekreaci, její organizaci a řízení na všech úrovních státní správy. (2)

2.3 Historie sportu a sportovní infrastruktury

Sportovní infrastrukturu lze chápat jako síť sportovních a tělovýchovných zařízení, které slouží pro potřeby povinné školní tělesné výchovy, organizované tělesné výchovy a sportu, ale i neorganizovaného, rekreačního a profesionálního sportu. Za sportovní zařízení můžeme považovat objekt, pozemek, vodní plochu, budovu nebo jejich soubor sloužící výhradně nebo převážně pro provozování sportu.

Světová historie

Historie výstavby a využívání staveb k provozování sportu sahá daleko do minulosti, až do období Antiky. První stavby, většinou závodní dráhy, které byly dlouhé až 200 metrů a široké 30 metrů, se objevovaly již ve starověkém Řecku. První „olympijský“ stadion byl postaven v Athénách v roce 331 před n. l. Více než tisíciletá tradice olympijských her byla přerušena dekretem římského císaře Theodosia v roce 394 n. l., což znamenalo ústup od aktivního trávení volného času. V období středověku byla hlavní pozornost věnována především náboženským stavbám, zejména kostelům. Po dobu téměř 1200 let nebyly postaveny žádné velké sportovní zařízení. Sport a tělesná příprava byly ekonomicky velice drahé, a proto byly výsadou šlechty. Ve středověku byly provozovány rytířské turnaje, šerm, lukostřelba, tanec a různé míčové hry. Oblíbenou zábavou šlechty byl lov a jízda na koni. Původní římské nebo řecké sportoviště byly využívány k jiným účelům nebo byly dokonce zničeny. Zvrat v nazírání na tělesnou výchovu a

sport nastal se vznikem nové silné střední vrstvy buržoazie v období průmyslové revoluce. Olympijská tradice byla obnovena až na konci devatenáctého století a sehrála velký význam v obnově sportovních stadiónů. První novodobé hry se konaly v roce 1896 v Athénách na původním opraveném stadionu z roku 331 před n. l. V současné době, díky několika rekonstrukcím, je stadion schopen pojmout až 50 000 diváků. I v průběhu dalších let souvisela výstavba velkých sportovních stadiónů s pořádáním olympijských her. První olympijský stadion byl postaven v roce 1908 v Londýně pro 110 000 návštěvníků. Sportovní infrastruktura je v jednotlivých částech světa rozdílná. Na severoamerickém kontinentu je nejčastěji zastoupena stavbami určenými americkému fotbalu nebo baseballu, zatímco v Evropě je zastoupena stadiony a arénami, které slouží hlavně kopané.

Historie v České republice

V českých zemích byla sportovní infrastruktura budována několik generací. Podstatná část sportovní infrastruktury byla vybudována v letech 1870 – 1945. Tvořily ji zejména školní tělocvičny, tělocvičny pro dobrovolnou tělovýchovu, hřiště a stadiony. Největší rozmach tělovýchovných a sportovních zařízení byl zaznamenán v období první republiky. V polovině minulého století byla také v menší míře budována sportovně technická zařízení, která byla v majetku měst a obcí a sloužila co nejširší veřejnosti. Jednalo se převážně o městské lázně a městské stadiony. S ohledem na klimatické podmínky našeho státu jsou klíčová sportovní zařízení, která mohou být provozována celoročně. V oblasti poptávky po sportovním a rekreačním vyžití se na přelomu tisíciletí chování obyvatelstva začalo výrazně měnit. Změnilo se i základní motivační chápání sportu jako nesoutěžně orientovaného chování uskutečňovaného především pro zdraví, zábavu a odpočinek. Vznikly nové sporty a dříve oblíbené sporty postupně ztratily na své síle a oblíbenosti. Sportovní infrastruktura z 2. poloviny dvacátého století se stala méně využívanou a efektivní, protože byla vybudována na základě požadavků předchozí doby a již neodpovídala nové poptávce na počátku 21. století. Vzniklo proto mnoho komerčních zařízení pružně reagujících na nové potřeby obyvatelstva, ale také mnoho nových obecních sportovních zařízení jako jsou například víceúčelová hřiště a dětská hřiště. Mezi nejčastější typy sportovní infrastruktury u nás patří fotbalové stadiony, sportovní haly a tělocvičny. Až 90% sportovních zařízení je vlastněna sportovními kluby na místní úrovni.(3)

2.4 Rozdělení sportovní infrastruktury

Sportovní zařízení mohou být vlastněna státem nebo obcemi, neziskovými organizacemi, soukromými osobami nebo korporacemi. Posláním sportovního zařízení je naplnění jeho účelu, kterým je pořádání sportovních, tělovýchovných a jiných akcí a poskytování veřejných služeb. Pro dosažení tohoto poslání je nezbytné zajistit veškeré činnosti umožňující bezproblémový chod zařízení.

Nejčastějšími typy sportovních zařízení pro divácký sport jsou stadiony a arény:

- stadion je zařízení, které slouží jednomu nebo více účelům, je považován za venkovní stavbu, u nás mívá kapacitu od 5000 diváků, typickým znakem je multifunkčnost,
- aréna je vnitřní zařízení s plochou kapacitou, u nás jsou arény s kapacitou vyšší než 5000 diváků, diváci sedí kolem hrací plochy v jedné nebo ve více úrovních.

Sportovní zařízení můžou být rozdělena podle toho, zda jsou financována zcela ze soukromých nebo z veřejných prostředků a zda jsou schopna vytvářet zisk. Můžeme je tedy rozdělit do dvou kategorií, a to na zisková a nezisková.

Zisková sportovní zařízení se dokážou uživit díky komerčním zákazníkům a komerčním pronájmům, a také pokud mají schopné vedoucí pracovníky.

Mezi zisková sportovní zařízení řadíme:

- sportovní centra provozující tenisové, squashové a badmintonové dvorce,
- bowlingová centra,
- centra provozující volejbal, basketbal,
- lyžařské areály,
- golfová centra,
- fitness centra spojená s posilovnou, saunou nebo masážním studiem,
- motokrosová areály, autodromy,
- dostihová závodiště,
- aquaparky a další.

Nezisková sportovní zařízení patří mezi daleko významnější části sportovních zařízení. Jsou závislá na finančních příspěvcích z veřejných rozpočtů a nevytvářejí zisk. Existuje několik důvodů, proč tomu tak je. Prvním a základním důvodem je, že z velké části slouží veřejnému sektoru. Například tělocvičny ve školách jsou využívány hlavně pro výuku tělesné výchovy a sportovních kroužků po vyučování a nelze tedy zatížit účastníky vysokým poplatkem za používání tohoto zařízení. Jiné typy sportovních zařízení, jako jsou dětská hřiště, skate parky, cyklostezky, víceúčelová hřiště a jim podobné, jsou volně přístupná občanům, slouží veřejnosti a je velmi složité, jak tyto služby zpoplatnit tak, aby se mohly udržovat, případně dále rozvíjet.

Mezi nejproblematictější skupinu sportovních zařízení patří multifunkční sportovní haly, atletické a fotbalové stadiony, zimní stadiony a jim podobné. Tato sportovní zařízení jsou využívána z hlavní části jedním nebo více sportovními kluby či tělovýchovnými jednotami. Obcemi jsou využívány k pořádání různých sportovních akcí a mohou sloužit i ke komerčnímu pronájmu. Těmito organizacemi většinou není vykazován zisk a nemají tak k dispozici finanční zdroje pro rozvoj těchto zařízení. K dalším důvodům také může patřit růst cen energií za provoz a vysoké náklady na údržbu. Jak se tato sportovní zařízení budou rozvíjet, závisí především na obcích.

Mezi nezisková sportovní zařízení řadíme:

- školní tělocvičny
- multifunkční sportovní haly,
- zimní areály,
- atletické a fotbalové stadiony,
- plavecké areály, městská koupaliště a lázně,
- dětská a víceúčelová hřiště,
- skate parky,
- cyklistické stezky,
- dráhy pro in-line bruslení a další.(4)

2.5 Urbanistické ukazatele

Potřeba tělovýchovných a sportovních zařízení je měřena pomocí urbanistických ukazatelů. Rozsah a druhy sportovně technických zařízení jsou v územních plánech obcí a měst doporučovány těmito urbanistickými ukazateli a jsou členěny do tří základních oblastí:

- urbanistické ukazatele pro dobrovolnou neorganizovanou TVS,
- urbanistické ukazatele pro dobrovolnou organizovanou TVS,
- urbanistické ukazatele pro školní TVS.

Tabulka 2. 1.

Přehled urbanistických ukazatelů ploch pro všechny druhy TVS

Druh zařízení	Urbanistické ukazatele pro STZ v m ² /obyvatele			
	dobrovolná neorganizovaná	dobrovolná organizovaná	školní	celkem
hřiště a stadiony	2,0	5,0	5,566	12,566
tělocvičny a haly		0,4	0,6	1,0
bazény otevřené		0,15		0,15
bazény kryté		0,045	0,146	0,191
turistická zařízení		0,1		0,1
ledové plochy kryté		0,06		0,06
otevřené		0,08		0,08
ostatní zařízení		0,915		0,915
součet	2,0	6,75	6,312	15,062
zeleň a cesty	0,13	1,25	0,558	1,983
celkem	2,13m²	8,0m²	6,87m²	17,0m²

Zdroj: Novotný, 2011, s. 386, Vlastní zpracování

Pomocí urbanistických ukazatelů je možné zjistit doporučovanou plochu sportovních zařízení v m² na jednoho obyvatele. V ukazateli je zahrnuta i plocha doprovodné zeleně. V bývalém Československu byl používán doporučený ukazatel 17 m² na jednoho obyvatele. V dnešní době je více přihlíženo k hodnotě, která byla stanovena v Německu již v roce 1960, a to 8 m² na jednoho obyvatele. V našich územních plánech jsou plochy pro sportovně technickou základnu (STZ) označovány žlutou barvou. Problém velikosti obce a optimálního počtu m² sportovních ploch na jednoho obyvatele je řešen diferencovanými ukazateli. Vychází se z předpokladu, že čím je obec menší, tím mají obyvatele větší možnost využívat pro sportování přírodní podmínky v okolí obce.

Ukazatel ploch pro zařízení dobrovolné organizované tělovýchovy 8 m² na jednoho obyvatele je pro obce do 1999 obyvatel diferencovaně rozepisován pouhými 5,7 m² na jednoho obyvatele a v obci nad 100 000 obyvatel 7,765 m² na jednoho obyvatele.

V České republice se posledních dvacet pět let žádná instituce systematicky nevěnuje metodice a tvorbě normativů pro plánování a rozvoj sportovišť. Obcemi jsou tyto záležitosti řešeny živelně podle místních podmínek.(4)

2 . 6 Plánování sportovní infrastruktury

Při řešení problematiky komunální rekreace je nutné počítat s obecním plánováním, které je zásadní složkou úspěchu práce. Stavbě nových sportovních zařízení musí předcházet detailní plánovací proces.

Legislativa

Proces územního plánování v České republice je legislativně definován ve stavebním zákonu č. 183/2006 Sb. Jak si tyto územně-plánovací podklady pořídit je v kompetenci komunálního sektoru. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se nezabývá odbornou problematikou územního rozvoje sportovní vybavenosti, a to ani ve smyslu poskytnutí odborné pomoci komunálnímu sektoru. Výjimkou jsou MŠMT poskytované metodické informace pro provoz a údržbu sportovních zařízení. Problémy územního plánování jsou řešeny zákonem o obcích č. 128/2000 Sb. a pro hlavní město Praha jsou řešeny vlastním zákonem o hlavním městě č. 131/2000 Sb.

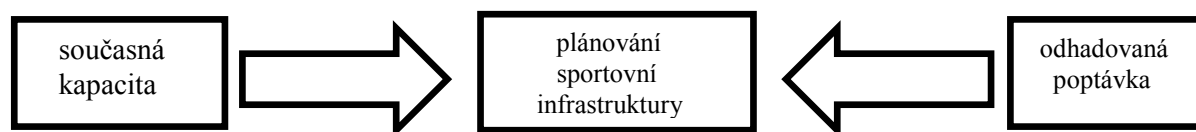
Plánování územního rozvoje sportu je státní správou v České republice podceňováno. Je to způsobeno zejména tím, že problematika sportu je zařazena pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a na celostátní úrovni neexistují vládní orgány zabývající se odbornou stránkou koncepce sportu a pohybové rekreace, tak jako tomu je například v Německu nebo ve Francii. V České republice od roku 1990 neexistuje žádná plánovací instituce, která by se tímto problémem zabývala. Proces plánování nové výstavby sportovišť je u nás živelný. Závisí především na dostupnosti finančních prostředků a na politické vůli, a to jak na úrovni státu, tak i

na úrovni obcí. Veškerá iniciativa v plánování probíhá obvykle na úrovni tělovýchovných jednot, sportovních spolků nebo na úrovni obcí. Důležité je posoudit, o které sporty by byl mezi obyvatelstvem spádové oblasti zájem, a která sportovní zařízení by byla v daném místě vhodná. Vlastní umístění sportovního zařízení by také mělo respektovat dopravní dostupnost v jednotlivých spádových oblastech a být ve spojení se školou. Při městské výstavbě by mělo být vhodně začleněno do zelených městských zón.(4)

Pasportizace sportovní infrastruktury

Plánování sportovní infrastruktury je potřeba věnovat dostatečnou pozornost z důvodu její dlouholeté životnosti a finanční náročnosti. Před samotnou realizací je nutné provést důkladnou analýzu a formulovat cíle. Nejprve se musí zjistit v jakém počtu a stavu jsou sportovní zařízení v současné době v regionu k dispozici, jaká sportoviště a pro jaké účely slouží. Tomuto procesu říkáme pasportizace sportovní infrastruktury. Při plánování je vycházeno z porovnání současné kapacity a odhadované poptávky s výhledem do budoucnosti.(3)

Obr. 1. 1.

Zdroj: NOVOTNÝ, 2006, s. 78. Vlastní zpracování.

Při plánování sportovní infrastruktury je potřeba získat odpovědi na následující otázky:

➤ Kdo?

Otázkou je zjišťován, jaký podíl obyvatelstva je sportovně aktivní nebo jaký podíl by mohl být sportovně aktivní v oblasti, jehož se plánování týká. Pro účely plánování je obyvatelstvo provozující sport členěno na obyvatelstvo skutečně provozující sport a na potenciálně sportující obyvatelstvo.

➤ **Co?**

Otázkou je zjišťováno, jakými skupinami obyvatelstva jsou provozovány jaké sporty a jaké druhy sportů jsou poptávány.

➤ **Jak často?**

Otázkou je zjišťována frekvence sportování za týden.

➤ **Jak dlouho?**

Otázkou je zjišťován čas věnovaný sportu. Dobu trvání měříme v hodinách.

➤ **Kolik?**

Otázkou je zjišťováno, kolik a jaká sportovní zařízení jsou využívána, počet požadovaných sportovišť a také počet sportovních příležitostí jako je víceúčelové využití cest, ulic, volných nezastavěných ploch, hřišť apod.

Kapacita sportovního zařízení

Při plánování je důležité stanovit kapacitu sportovního zařízení. Základní jednotkou kapacity je jednotka zařízení. Kapacita sportovního zařízení se skládá ze tří částí:

- z velikosti zařízení, kterým může být hřiště, hala nebo plocha sportovní příležitosti,
- z počtu sportujících, který měříme ve sportovcích na jednotku zařízení,
- z provozní doby využívání zařízení, která se udává v hodinách za týden, jedná se o trojrozměrnou veličinu, a vypočítáme ji jako součin počtu sportovců, cvičení na odvětví za týden a délky trvání cvičení v hodinách.

Studie využitelnosti

Před započítáním výstavby sportovního zařízení je nutné provést tzv. studii využitelnosti, pomocí níž jsou zjišťovány informace o dopadu projektu na místní komunitu, jsou určeny krátkodobé i dlouhodobé celkové náklady projektu, odhadovány ekonomické přínosy vlastníkům objektu, mechanismy financování a také veškeré ekonomické a kulturní ztráty místní komunity, pokud by nedošlo k realizaci výstavby.(4)

2.7 Financování sportovní infrastruktury

Investice do sportovních zařízení představují finančně náročné rozhodnutí. Hlavním problémem je získat finanční prostředky. V minulosti byla sportovní infrastruktura vlastněna, provozována a financována především z veřejných rozpočtů. S rostoucí profesionalizací sportovního prostředí se v současnosti začínají prosazovat nové vlastnické struktury. Nejvíce to je patrné u nejpobulárnějších sportovních odvětví, jako jsou fotbal nebo lední hokej. Rozdíly existují také mezi jednotlivými sporty, kdy například velké a investičně náročné kryté plavecké areály jsou vlastněny veřejným sektorem, naproti tomu fitness studia nebo tenisové dvorce soukromým sektorem. Výstavba náročných sportovišť je vázána na hospodářskou prosperitu daného státu a je zároveň měřítkem životní úrovně obyvatelstva. Stoprocentní financování jedním investorem je vzhledem k náročnosti a riziku projektů téměř vyloučeno, a proto je využíváno financování pomocí cizího kapitálu. Možnými investory mohou být samotné sportovní kluby, soukromý nebo veřejný sektor.

Sportovní kluby

Hlavní motivací sportovních klubů modernizovat, popř. postavit zcela nový stadion či arénu je především vidina zvýšení příjmů ze vstupného, které souvisí se zvýšením kapacity stadionu. Sportovní kluby mají ale velmi často pronajaté stadiony za symbolické nájemné nebo hradí pouze provozní náklady, což pro splácení investice z nájemného je pro provozovatele obtížné a někdy dokonce nemožné. Ani u lukrativních sportů není počítáno s financováním sportovní infrastruktury z čistě klubových peněz. Také tělovýchovné jednoty mají problémy s financováním provozu vlastního sportovního zařízení a na modernizaci nebo výstavbu sportoviště nemají peníze a jsou odkázány na finanční podporu od obcí.

Soukromý sektor

Soukromí investoři jsou ochotni investovat své finanční prostředky pouze do výstavby nebo modernizace takových sportovních zařízení, které budou vytvářet zisk. Rozhodují se o investici do takových sportovních zařízení, které jsou schopny dosahovat uspokojivých hodnot ukazatelů hodnocení investic, např. vnitřního výnosového procenta, čisté současné hodnoty cash flow, doby návratnosti, atd.

Partnerství veřejného a soukromého sektoru

Partnerství veřejného a soukromého sektoru neboli Public Private Partnership (PPP) je velmi oblíbenou formou financování sportovní infrastruktury. Jedná se o partnerství při přípravě, výstavbě a provozování určitých typů objektů ve veřejném zájmu a při poskytování některých veřejných služeb. Představuje dlouhodobou spolupráci veřejného a soukromého sektoru, která může mít v oblasti sportu podobu kooperace mezi sportovním klubem, soukromým investorem, veřejným investorem a bankovním sektorem. Úkolem veřejného sektoru je například zajistit dopravní infrastrukturu, poskytnou pozemky formou prodeje nebo dlouhodobé nájemní smlouvy, a úkolem soukromého sektoru je zajistit plánování, výstavbu a financování. PPP je využíváno například při financování přípravy olympijských her nebo velkých sportovních komplexů. Tento způsob financování sportovní infrastruktury je vždy podložen písemnou smlouvou, například mezi obcí a provozovatelem sportovního zařízení, která by měla být oboustranně výhodná.

Veřejný sektor

Řada sportovních zařízení má charakter smíšeného anebo veřejného statku, což vyvolá nároky na veřejné financování. Hlavním zdrojem financování sportovní infrastruktury v rámci veřejného sektoru jsou rozpočty obcí a měst. Zejména u menších staveb patří veřejný sektor k nejdůležitějším investorům. V dnešní době veřejný sektor disponuje stále omezenějšími veřejnými zdroji. Investice do sportovní infrastruktury jsou zdůvodňovány zvýšenými daňovými příjmy, růstem zaměstnanosti a dalšími multiplikačními efekty připadajícími pro spádovou oblast. Stát získává zpět ze sportu do státního rozpočtu významnou část finančních prostředků. Ze statistických šetření vyplývá, že se sport v ČR podílí asi 2% na tvorbě hrubého domácího produktu a je významným tvůrcem nových pracovních míst.

V současné době nelze určit univerzální model financování a řízení sportovní infrastruktury. Vždy bude záležet na konkrétních podmínkách a předem daných faktech, jako jsou velikost spádové oblasti, podíl sportovně aktivního obyvatelstva nebo možnosti dalšího multifunkčního využití sportovní infrastruktury.(3)

2.8 Externality

S investicemi do sportovních zařízení také souvisí produkce pozitivních a negativních externalit. Externality je příkladem tržního selhání. Vzniká, když ekonomická jednotka vytváří při své činnosti externí efekt, který přináší jiným subjektům bez peněžní kompenzace užitek, výhody nebo neprospěch a škodu.

K pozitivním externalitám ve sportu patří zejména prokazatelný vliv pohybových aktivit:

- na podporu zdraví člověka,
- na tvorbu osobnosti člověka a jeho systému životních hodnot a idejí,
- na tvorbu a kvalitu sociálních vztahů.

Pravidelná pohybová aktivita má na člověka řadu pozitivních účinků. Nezdravý životní styl a nedostatek pohybu je hlavním důvodem vzniku celé řady tzv. hromadných neinfekčních onemocnění, kterými jsou ischemická choroba srdeční, centrální mozková příhoda, hypertenze, cukrovka nebo obezita. Dodržování pravidel, regulí, etiky houževnatost a soutěživost jsou pozitivní vlastnosti, které se přenášejí do pracovního procesu a podílí se na rozvoji každého jedince. Sportovní aktivity, zejména u mladých lidí, také působí na snižování kriminality.

K nejfrekventovanějším negativním externalitám tělesné kultury patří:

- negativní vlivy na zdraví člověka,
- negativní vlivy na životní prostředí,
- komercializace tělesné kultury.

Mezi negativní vlivy na zdraví člověka patří zejména úrazy, poškození zdraví z důvodu přetěžování a u vrcholového sportu to je doping. Negativní vliv na životní prostředí mají některé sporty, jako jsou lyžování, turistika, automobilové a motocyklové soutěže, vodáctví, horolezectví, apod., které znečišťují ovzduší, vodu a půdu, zvyšují hluk, vytváří nežádoucí odpady. S komercializací se setkáme především u vrcholového sportu, kdy je jeho popularity a vlivu na masu lidí využíváno k propagaci země, regionů, měst, firem a různých značek zboží. K ostatním negativním vlivům patří například vandalismus, parkovací problémy, časté policejní zásahy.(2)

3 Analýza hospodaření obce

V České republice existuje z hlediska samosprávy dvoustupňový systém. Obec je základní jednotkou územní samosprávy, někdy je používán pro obec i výraz místní samospráva. Druhým stupněm jsou kraje jako vyšší územně samosprávné celky.

3.1 Základní charakteristika obcí

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů na území vymezeném hranicí obce. Zákon o obcích rozlišuje tyto druhy obcí:

- obce,
- města,
- obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností,
- statutární města,
- hlavní město Praha,
- městys.

Obec je právnickou osobu, má právní subjektivitu, vlastní majetek, s kterým hospodář, vlastní finanční prostředky a sestavuje vlastní rozpočet. Obec může zřizovat organizační složky, veřejné neziskové organizace a příspěvkové organizace. Mezi orgány obce patří starosta, zastupitelstvo, rada obce a obecní úřad. Zastupitelstvo má rozhodující rozhodovací pravomoci. Zasedání zastupitelstva jsou ze zákona veřejná a pro usnesení zastupitelstva je nutná nadpoloviční většina všech jeho členů. Počet členů zastupitelstva je závislý na počtu obyvatel a nesmí klesnout v průběhu volebního období pod minimální počet. Povinně musí být zřizovány finanční a kontrolní výbory, popř. výbor pro národnostní menšinu jako iniciativní a kontrolní orgány. Dále mohou být zřizovány komise jako poradní a výkonné orgány. V částech obce mohou být zřizovány osadní výbory. Pro obec je prioritní zajištění vlastní samosprávy, tzn. samostatné působnosti, ale také musí plnit za stát další úkoly v rámci přenesené působnosti. V rámci samostatné působnosti může obec vydávat obecně závazné vyhlášky. V rámci přenesené působnosti může vydávat nařízení obce, které musí být v souladu s platnými zákony.(5)

3 . 2 Úkoly obcí

Evropská charta sportu pro všechny

V souladu s ustanovením Evropské charty sportu pro všechny všichni obyvatelé obce, města nebo kraje mají právo se účastnit sportovních aktivit bez ohledu na jejich sociální původ, věk, pohlaví, ekonomickou situaci nebo etnickou skupinu. Obce se snaží tohoto práva dosahovat:

- přijetím pozitivní politiky v oblasti sportu pro všechny věkové, sociální, etnické a tělesně postižené skupiny obyvatel obce,
- odstraněním psychologických, sociálních a ekonomických překážek, které by mohly bránit obyvatelům obce v účasti na sportovních aktivitách,
- vytvořením sítě základních sportovních zařízení pokrývajících celé území obce,
- zajištěním, aby veřejně provozovaná sportovní zařízení doplňovala zařízení a aktivity organizované dobrovolným a soukromým sektorem,
- zajištěním, aby navrhovaná sportovní zařízení plnila současné a budoucí potřeby obyvatel, byla součástí programu těch částí obce, které se budou stavět, a navazovala na celkové urbanistické řešení obce. Plánováním volně přístupných hřišť, volných zelených ploch, cyklistických stezek musí sledovat zastupitelé obcí zásadní cíl, kterým je podporování rekreační aktivity svých obyvatel.

Úkolem veřejných institucí je poskytovat služby takového charakteru a na takové úrovni, aby byly výše uvedené úkoly naplňovány s ohledem na všechny věkové a sociální skupiny obyvatel města nebo obce.(2)

Zákon o podpoře sportu

Zákon o podpoře sportu č. 115/2011 Sb., ze dne 28. února 2001 ve znění zákona č. 219/2005 Sb., vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanovuje úkoly některých ministerstev a správních úřadů a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu.

Podle § 6 tohoto zákona obce ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport, zejména tím, že:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny, přípravu sportovních talentů a zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, údržbu a provoz vlastních sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnosti občanů,
- kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.(1)

Školský zákon

Ze zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, pro obce vyplývá povinnost zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky na svém území nebo území jiné obce. Za tímto účelem obce zřizují mateřské a základní školy zpravidla jako své příspěvkové organizace a jsou rovněž povinny zajistit jejich vybavenost. Kvalitní sportovní infrastruktura jako součást vybavenosti obcí a škol přispívá k vytváření pozitivního vztahu ke sportu, ke zdravému životnímu stylu a naplňuje cíl zlepšování kvality života na venkově.(8)

3.3 Spolupráce obcí

Zákon o obcích umožňuje obcím spolupráci s jinými subjekty. Tato spolupráce je uskutečňována na základě uzavřené písemné smlouvy a je využívána při získávání finančních prostředků na budování nové sportovní infrastruktury.

Dobrovolné svazky obcí

Jednou z forem spolupráce mezi obcemi jsou dobrovolné svazky obcí. Svazky obcí jsou zakládány písemnou zakladatelskou smlouvou a členy svazku mohou být pouze obce. DSO fungují podobně jako obce, řídí se zákonem o obcích a zákonem o rozpočtových pravidlech územních samosprávných celků. DSO jsou právnickou osobou, sestavují svůj rozpočet a hospodaří s majetkem vloženým obcemi do svazku nebo s majetkem získaným vlastní činností. DSO schvalují stanovy, kterými je upraven majetek členů, způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě ztráty, podmínky přistoupení a vystoupení včetně vypořádání majetkového podílu. Pro hospodaření DSO je charakteristické schodkové hospodaření, které je dané jejich specifickým postavením a funkcí. Aktivita DSO jsou financovány především z dotačních zdrojů z jiných

úrovní veřejných rozpočtů, z dotací z EU a z úvěrů. DSO jsou zakládány za účelem prosazování a ochrany společných zájmů, kterými jsou:

- zabezpečování úkolů v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví a kultury,
- zpracovávání a realizace společné koncepce rozvoje cestovního ruchu,
- vybudování technické infrastruktury, územní rozvoj,
- komunální služby, sběr a svoz komunálního odpadu,
- rozšiřování a zdokonalování systému veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území, vodní hospodářství,
- správa, výstavba a údržba místních komunikací, správa lesů, domovního a bytového fondu, výstavba sportovních a kulturních zařízení spravovaných obcemi.(6)

Místní akční skupiny

Obce v posledních letech spolupracují s dalšími místními subjekty s cílem zrychlit a zkvalitnit sociálně-ekonomický rozvoj na svém území. Příkladem takové spolupráce jsou místní akční skupiny ve venkovských mikroregionech. MAS jsou nezávislým společenstvím občanů, neziskových organizací s právní subjektivitou, soukromých podnikatelských subjektů, obcí a sdružení obcí, které spolupracuje na rozvoji venkova a podpoře konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví. Tyto oblasti jsou podporovány z rozvojových Programů rozvoje venkova ČR, a spolufinancovány z EAFRD a ze státního rozpočtu. Zprostředkovatelem získání finanční podpory z EAFRD je u nás Státní zemědělský intervenční fond. Řídícím orgánem je Ministerstvo zemědělství. Základním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech, kdy veškeré náměty a projekty vychází z myšlenek a podnětů venkovských subjektů a občanů. Jedním z nástrojů je aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků. V letech 2007 – 2013 bylo možné získat v rámci Programu rozvoje venkova ČR metodou LEADER až 25. mil ročně.(6)

3.4 Rozpočet obce

Základním právním předpisem pro tvorbu, obsah a funkci rozpočtu, pro tvorbu rozpočtového výhledu, rozpočtového procesu a závěrečného účtu je zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který byl několikrát novelizován.

Rozpočet je finanční plán, který slouží k finančnímu a hospodářskému řízení subjektu. Je sestavován na jeden kalendářní rok a zpracováván v návaznosti na rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria na příslušný rok. Základním úkolem rozpočtu je využít finančních zdrojů co nejhospodárněji tak, aby byly splněny úkoly a zabezpečeny veřejné potřeby co nejefektivněji. Mezi rozpočty územních samosprávných celků patří:

- rozpočty obcí a měst,
- rozpočty krajů,
- rozpočty regionálních rad,
- rozpočty dobrovolných svazků obcí.

Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný, ale může být schválen i jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití v následujících letech. Schodkový může být schválen pouze v případě, pokud bude uhrazen finančními prostředky z minulých let, kontokorentním úvěrem, smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem nebo prodejem finančních aktiv. Saldo příjmů a výdajů je vždy kryto financováním.

Základní rovnice sestavení rozpočtu je:

$$\text{Příjmy} - \text{Výdaje} + \text{Financování} = 0.$$

Připomínky k návrhu rozpočtu mohou občané uplatnit písemně ve stanovené lhůtě nebo ústně na zasedání zastupitelstva. Rozpočet schvaluje zastupitelstvo. Není-li rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se jeho rozpočtové hospodaření pravidly rozpočtového provizoria. Změny rozpočtu se provádějí rozpočtovými opatřeními, která se evidují podle časové posloupnosti.

Projednání závěrečného účtu se uzavírá vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad nebo s výhradami, a musí proběhnout do 30. června. Součástí závěrečného účtu je zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření. Obce a dobrovolné svazky obcí jsou povinny dát si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok krajským úřadem nebo auditorem.(7)

Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů se závazně člení podle rozpočtové skladby, čímž je zaručena jejich porovnatelnost.

Výdaje rozpočtu obce

Pro územní samosprávné celky je závazné druhové členění výdajů podle rozpočtové skladby, kdy třída 5 se týká běžných výdajů a třída 6 se týká kapitálových výdajů. Srozumitelnější a lépe popisující strukturu výdajů je členění výdajů podle odvětví. Výdaje jsou členěny do 6 skupin podle účelu, na který jsou vynaloženy:

- zemědělství a lesní hospodářství,
- průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
- služby pro obyvatelstvo,
- sociální věci a politika zaměstnanosti,
- bezpečnost státu a právní ochrana,
- všeobecná veřejná správa a služby.

Příjmy rozpočtu obce

Příjmy rozpočtů obcí by měly být dostatečně výnosné, do určité míry závislé na aktivitě obce, rovnoměrně rozložené, plánovatelné a administrativně nenáročné. Podle druhového hlediska třídění jsou příjmy členěny do 4 tříd:

- na daňové příjmy, které představují daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob, daň z nemovitosti, DPH, správní a místní poplatky,
- na nedaňové příjmy, které představují zejména příjmy z vlastního podnikání, uživatelské poplatky, příjmy ze sbírek a darů,
- na kapitálové příjmy, které představují příjmy z prodeje investičního majetku nebo výnosy z vlastnictví cenných papírů,
- na dotace, mezi které patří dotace schválené zákonem o státním rozpočtu, dotace z kapitoly všeobecná pokladní správa, dotace z rozpočtových kapitol jednotlivých ministerstev, ze státních mimorozpočtových fondů a z fondů Evropské unie. Dotace mohou být běžné, kapitálové, účelové, neúčelové, návratné a nenávratné, nárokové, nenárokové, s finanční spoluúčastí a bez ní.(7)

Dotace z fondů Evropské unie

V programovém období 2007 – 2013 sledovala regionální politika tři cíle, a to cíl Konvergence, cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a cíl Evropská územní spolupráce. Pro Českou republiku bylo k dispozici přibližně 26,7 miliard eur. Z fondů EU bylo možné financovat maximálně 85% způsobilých výdajů a čerpání finančních prostředků bylo podmíněno vynaložením peněz z národních zdrojů. Pro naplňování cílů sloužily čtyři strukturální fondy:

- Evropský fond regionálního rozvoje ERDF,
- Evropský sociální fond ESF,
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova EAFRD,
- Evropský rybářský fond EFF.

Jednotlivé cíle byly naplňovány prostřednictvím 26 operačních programů. V rámci cíle Konvergence pro programové období 2007 – 2013 bylo schváleno sedm regionálních operačních programů (ROP) pro regiony soudržnosti NUTS II s celkovou přidělenou částkou 4,6 miliard eur. Mezi regiony soudržnosti NUTS II patří Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Jihovýchod, Severovýchod, Moravskoslezsko a Střední Morava. Řídícím a odpovědným orgánem za řádnou realizaci regionálního operačního programu je Regionální rada příslušného regionu, která vyhlašuje výzvy pro předkládání žádostí na individuální projekty. Pro Region soudržnosti Moravskoslezsko, který je totožný s Moravskoslezským krajem, byl určen Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko a bylo pro něj vyčleněno z fondů EU 716 mil. Eur. Prioritní osy ROP NUTS II pro Region Moravskoslezsko jsou:

- regionální infrastruktura a dostupnost,
- podpora prosperity regionu,
- rozvoj měst.
- rozvoj venkova,
- technická pomoc.(6)

Dotace z Ministerstva pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj je ústředním orgánem státní správy ve věci regionální politiky, spravuje finanční prostředky určené k zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu. Plní roli Národního koordinačního orgánu, který stanovuje jednotný rámec pro řízení a provádění pomoci poskytované ze strukturálních fondů. Poskytuje informační metodickou pomoc a zajišťuje činnosti spojené s procesem zapojování ÚSC do evropských regionálních struktur. Ministerstvem pro místní rozvoj jsou řízeny Integrovaný operační program, operační program Technická pomoc a programy Evropské přeshraniční spolupráce. Prostřednictvím MMR jsou poskytovány neinvestiční dotace nestátním neziskovým organizacím, podpory v oblasti bydlení, cestovního ruchu, výzkumu a vývoje a regionálního rozvoje.(9)

Dotace z Ministerstva školství, mládeže a sportu

Financování sportu ze státního rozpočtu je uskutečňováno prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které poskytuje účelové investiční a neinvestiční dotace. Neinvestiční prostředky MŠMT jsou určeny pro sportovní reprezentaci ČR, sportovně talentovanou mládež, činnost sportovních organizací, pro zdravotně postižené sportovce, pro údržbu a provoz sportovních zařízení, činnost sportovních svazů a pro významné sportovní akce prostřednictvím vyhlašovaných programů. Tyto programy jsou určeny nestátním neziskovým organizacím, zejména občanským sdružením v oblasti sportu. Cílem investiční podpory MŠMT je rozvoj a modernizace sportovních zařízení za podmínek daných vyhlašovaným programem nazvaným Podpora materiálně technické základny sportu.(10)

3 . 5 Obec Velké Heraltice

První písemná zmínka o obci je známa již z roku 1265, kdy majitelem tvrze byl zemědělský feudál Brslav de Heroltsdorf. Další zmínka je z r. 1266, a to na listině králi Přemyslu Otakaru daném v Opavě, kde je podepsán Radoslav de Heralticz. Přídomek Velké je užíván od 14. století. V letošním roce oslaví obec výročí 750 let od jejího založení.

Obec se nachází v Moravskoslezském kraji, asi 12 km od statutárního města Opavy ve směru na Bruntál, v nadmořské výšce 351 m n. m. Území obce je tvořeno 5 obcemi a jeho katastrální výměra je 39,29 km². Obec je součástí Mikroregionu Opavsko severozápad a Euroregionu Silesia. Tato obec patří do kategorie obcí do 2000 obyvatel. K 31. 12. 2014 činil celkový počet obyvatel i s přilehlými obcemi 1619 osob.

Tab. 3.1

Počet obyvatel obce k 31. 12. 2014

Velké Heraltice	Sádek	Malé Heraltice	Košetice	Tábor	Celkem
986	288	180	90	75	1 619

Zdroj: Interní informace Obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

Obec Velké Heraltice je tvořena těmito místními částmi:

- Košetice,
- Malé Heraltice,
- Sádek,
- Tábor.

Tyto místní části jsou vzdáleny od Obce Velké Heraltice v okruhu 3 až 4 kilometrů.

Obr. 3.1 Znak obce

Zdroj: <http://www.velkeheraltice.cz/index.asp>. Vlastní zpracování

Mezi nejvýznamnější pamětihodnosti obce bezesporu patří renesanční zámek se dvěma nádvořími, s pseudogotickou kaplí a válcovou věží. Původní gotická tvrz, která byla vystavěna v letech 1255 -1265, prošla renesanční a barokní přestavbou. Součástí zámku je přilehlý přírodně krajinářský park s oranžérií. V současné době v zámku sídlí dětský domov, speciální základní škola a střední škola s internátem. Jejich zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Dalšími významnými sakrálními památkami, které se nacházejí i v místních částech obce jsou barokní kostely a kaple, které byly vystavěny v období 18. a 19. století. Dále stojí za zmínku fara z 19.

století, barokní socha sv. Jana Nepomuckého z r. 1736 a hrobka posledního majitele zámku hraběte rodu Bellegarde, v podobě kolonády z konce 19. století.

Obec je zřizovatelem Základní školy a Mateřské školy Velké Heraltice, jejíž součástí je i Mateřská škola v Sádce. Také je zřizovatelem obecní knihovny. V obci se nachází zdravotní středisko, v jehož přízemí najdeme poštu a v prvním patře ordinace praktického lékaře pro dospělé, zubního lékaře a gynekologa. V obci má sídlo farní úřad a obvodní oddělení policie ČR. V každé obci mohou občané využívat zrekonstruovaný kulturně-společenský dům.

Samosprávu obce Velké Heraltice tvoří:

- starostka,
- místostarosta,
- zastupitelstvo 9 členů,
- finanční a kontrolní výbory,
- osadní výbory ve všech místních částech,
- kulturní, stavební, sociální a přestupková komise.

Zájmová sdružení v obci

Obec pravidelně přispívá zájmovým organizacím, především pak Tělovýchovné jednotě Sokol Velké Heraltice a Sboru dobrovolných hasičů Velké Heraltice. Obec podporuje tyto místní sportovní a zájmové organizace v obci:

- Tělovýchovnou jednotu Sokol Velké Heraltice,
- Sbory dobrovolných hasičů Velké Heraltice, Sádek a Košetice,
- Myslivecká sdružení Velké Heraltice a Sádek,
- Kluby seniorů Velké Heraltice a Sádek,
- Spolky „Žijeme tady s Vámi“ Velké Heraltice a Tábor,
- Svaz Zahradkářů,
- Svaz Chovatelů Sádek.

Tělovýchovná jednota Sokol Velké Heraltice má v obci dlouholetou tradici. Představuje největší sportovní organizaci v obci. Hlavní činnost TJ byla a je spojena s fotbalem. V současné době

fotbalové mužstvo mužů hraje v I. B třídě, skupině A krajské soutěže MSKFS, do které mužstvo postoupilo v sezóně 2012/2013. Pro TJ Sokol Velké Heraltice byl postup do krajské soutěže historickým úspěchem. Zázemí pro činnost tělovýchovné jednoty je tvořeno fotbalovým hřištěm a budovou fotbalových kabin.

Sbor dobrovolných hasičů má také v obci dlouholetou tradici, která sahá až do roku 1892. V roce 2012 oslavili hasiči 120 let od založení sboru. Všechny hasičské zbrojnice jsou v majetku obce.

Sportovní zařízení v obci:

- fotbalové hřiště TJ Sokol ve Velkých Heralticích,
- školní tělocvična Základní školy ve Velkých Heralticích,
- dětská hřiště s pískovišti, skluzavkami, houpačkami, průlezkami, houpacími prvky, šplhací sítí a pérovými houpadly ve Velkých Heralticích, v Malých Heralticích a v Táboře,
- víceúčelové hřiště s umělým povrchem pro malou kopanou, volejbal, nohejbal, tenis, basketbal, florbal, vybíjenou, házenou, badminton a jiné sporty ve Velkých Heralticích,
- víceúčelové hřiště s umělým povrchem pro volejbal, nohejbal, tenis, badminton, vybíjenou a jiné sporty v Malých Heralticích,
- fitness hřiště s posilovacími prvky ve Velkých Heralticích,
- dětská hřiště ve Velkých Heralticích a v Sádce, která slouží dětem mateřských škol a nejsou volně přístupná veřejnosti.(11)

3 . 6 Rozpočet obce Velké Heraltice

V tabulce č. 3. 2 jsou uvedeny výdaje Obce Velké Heraltice za sledované období 2008 - 2013 dle odvětvového třídění rozpočtové skladby. Z tabulky č. 3. 2 je zřejmé, že nejvyšší výdaje byly v obci vynakládány na veřejnou správu, kulturu, vzdělávání, bydlení, komunální služby, územní rozvoj a ochranu životního prostředí. Tyto výdaje v sobě zahrnovaly náklady na pitnou vodu, náklady na odvádění a čištění odpadních vod, údržbu obecních komunikací, náklady na opravy kulturních domů, náklady spojené se sběrem a svozem komunálního odpadu, péči o vzhled obcí a veřejnou zeleň a také příspěvek na provoz základní a mateřské školy.

Daňové příjmy se ve sledovaném období 2007 -2013 pohybovaly vyrovnaně okolo 14 -15 miliónů Kč. V roce 2013 byly daňové příjmy vyšší o zhruba 5 miliónů Kč. Jedním z důvodů tohoto zvýšení bylo nové rozpočtové určení daní. V roce 2009 byly celkové příjmy nejnižší, což bylo způsobeno nejnižšími daňovými příjmy, nedaňovými příjmy a kapitálovými příjmy za celé sledované období. Nejvyšší celkové příjmy měla obec v roce 2013 v celkové výši 27 817 978 mil. Kč z důvodu nejvyšších daňových příjmů za sledované období v hodnotě 19 068 082 mil. Kč a nejvyšších přijatých dotací za celé sledované období ve výši 5 877 603 Kč. Nejvyšší podíl na daňových příjmech měly příjmy z DPH a příjmy z daní fyzických osob. Nejvyšší kapitálové příjmy měla obec v roce 2012, naopak nejnižší v roce 2009. Kapitálové příjmy tvořily zejména příjmy z prodeje pozemků v majetku obce. Nejvyšší nedaňové příjmy byly v roce 2011 ve výši 4 498 200 Kč, což bylo například proti roku 2009 více jak dvojnásobek.

Tabulka 3.2

Rozpočty Obce Velké Heraltice v letech 2008 – 2013 v tis. Kč

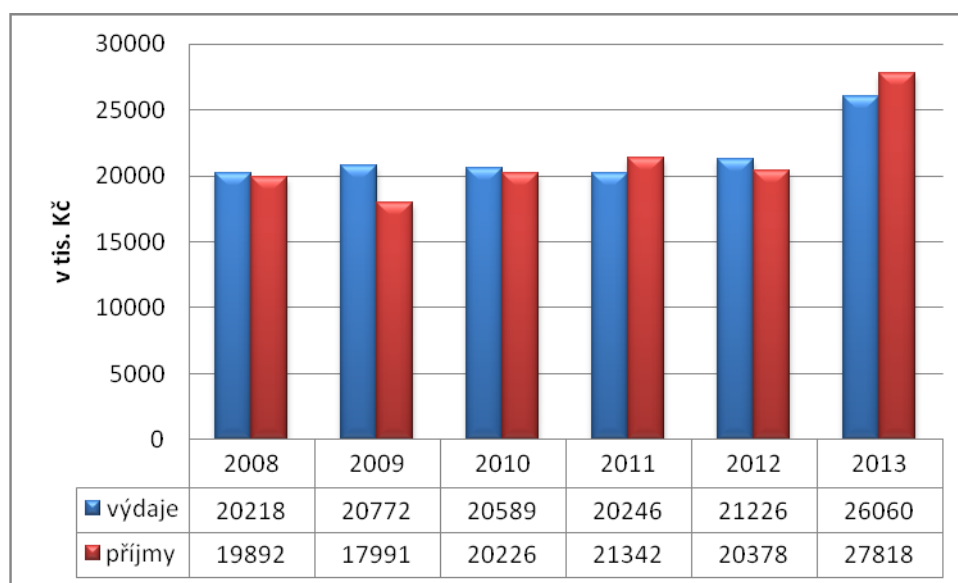
Rozpočty v letech	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy	15386	14070	14431	14480	14982	19068
Nedaňové příjmy	3226	2123	3287	4498	2667	2825
Kapitálové příjmy	90	5	70	8	184	47
Dotace	1191	1793	2440	2356	2545	5877
Celkové příjmy	19892	17991	20226	21342	20378	27818
Zemědělství a lesy	683	775	690	609	869	752
Průmysl	4853	4778	5465	2689	4602	3329
Vzdělávání	2821	2911	2911	5265	3571	3279
Kultura, církve a sdělovací prostředky	1609	1893	2093	1767	1517	3437
Tělovýchova a zájmová činnost	581	272	308	374	261	835
Zdravotnictví	10	0	15	0	0	3
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	2874	3143	2466	1916	2825	5851
Ochrana životního prostředí	1957	1907	1903	1879	1921	3535
Sociální věci	1	0	0	0	0	0
Bezpečnost	337	214	535	707	444	519
Veřejná správa	4493	4878	4203	5042	5214	4519
Celkové výdaje	20218	20772	20589	20246	21226	26060
Výsledek hospodaření	-326	-2781	-362	1095	-848	1758

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/>. Vlastní zpracování.

Z grafu č. 3. vyplývá, že obec pouze v letech 2011 a 2013 hospodařila s přebytkem. Tímto přebytkem byla pokryta ztráta z předchozích let. Největší rozdíl mezi příjmy a výdaji byl v roce 2013, kdy příjmy velmi výrazně převyšovaly výdaje. Tyto vysoké příjmy byly ovlivněny výrazným nárůstem daňových příjmů a dotací. V letech 2008, 2009, 2010 a 2012 hospodařila obec Velké Heraltice s deficitem. Nejvyšší schodek měla obec v roce 2009, což bylo způsobeno nejnižšími daňovými a nedaňovými příjmy.

Graf 3.1

Vývoj příjmů a výdajů rozpočtu Obce Velké Heraltice v letech 2008 – 2013 v tis. Kč

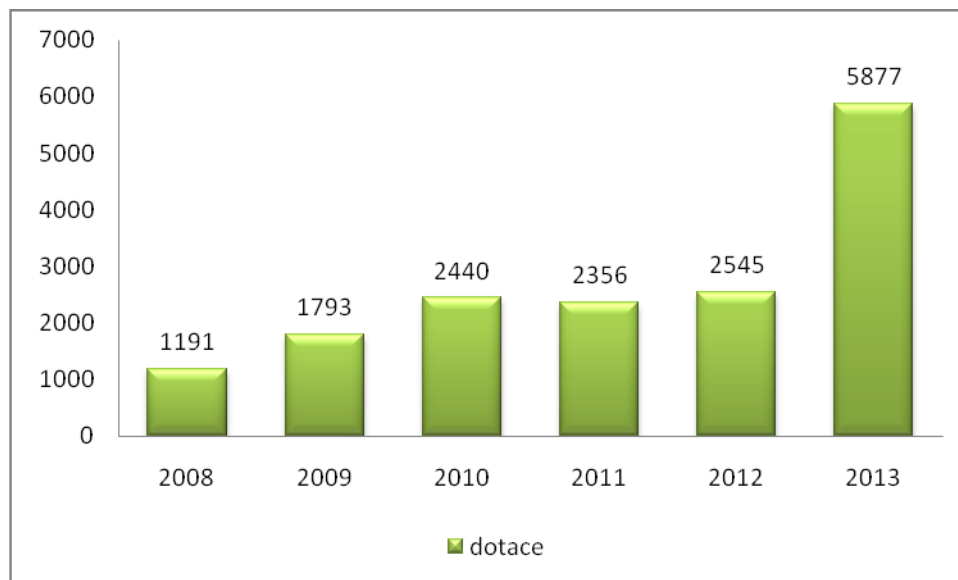

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/>. Vlastní zpracování

Dotace představovaly v rozpočtu obce ve sledovaném období třetí nejvyšší příjem. Z grafu č. 3.2 je patrné, že nejnižší přijaté dotace měla obec v roce 2008 ve výši 1 190 590 Kč a nejvyšší přijaté dotace měla v roce 2013 ve výši 5 877 603 Kč, což je proti roku 2008 téměř pěti násobný rozdíl. V roce 2013 získala obec dotace od MMR na fitness hřiště s posilovacími prvky a dětské hřiště, ale také dotaci na snížení imisní zátěže v obci - zametací vůz a technické vybavení komunitní kompostárny z OPŽP. V letech 2010 až 2012 se dotace pohybovaly v podobné výši 2,5 miliónů. Tyto dotace byly použity na rekonstrukci Mateřské školy ve Velkých Heralticích, rekonstrukci parkoviště a cesty u zdravotního střediska, rekonstrukci kulturního domu v Sádce, výměnu oken a sociální zařízení v Základní škole ve Velkých Heralticích, opravu kapličky a rekonstrukci ohradní zdi kostela v Košetnicích a další.

Graf 3.2

Vývoj dotací do rozpočtu Obce Velké Heraltice v letech 2008 – 2013 v tis. Kč

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/>. Vlastní zpracování.

Z tabulky č. 3.3 vyplývá, že výdaje na tělovýchovu a zájmovou činnost v letech 2001 – 2006 byly nulové, což znamená, že obec neměla v majetku žádné sportovní zařízení, které by vyžadovalo výdaje na jeho provoz. Obrat nastává od roku 2008, kdy obec začala budovat novou sportovní infrastrukturu v obci a jejích místních částech. Výdaje na ostatní tělovýchovné činnosti se v letech 2008 – 2010 pohybovaly mezi 70 – 80 tisíci Kč, v letech 2011 – 2013 byly stejné ve výši 155 tisíc Kč. Ve výdajích na ostatní tělovýchovnou činnost jsou zahrnuty příspěvky obce Tělovýchovné jednotě Sokol Velké Heraltice.

Tabulka 3.3

Vývoj výdajů na tělovýchovu a zájmovou činnost v letech 2001 – 2013 v tis. Kč

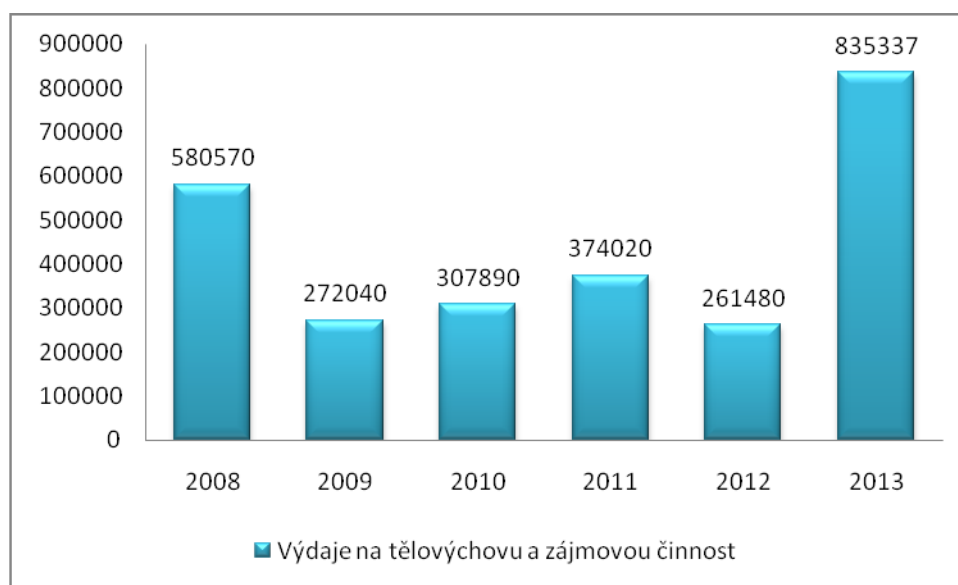
Výdaje v letech	2001-2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Sportovní zařízení v obci	0	27	471	202	228	219	97	668
Ostatní tělovýchovná činnost	0	0	110	70	80	155	155	155
Ostatní zájmová činnost a rekreace	0	0	0	0	0	0	9	12
Tělovýchova a zájmová činnost celkem	0	27	581	272	308	374	261	835

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/>. Vlastní zpracování.

Z grafu č. 3.3 vyplývá, že nejvyšší výdaje na tělovýchovu a zájmovou činnost byly vynaloženy v letech 2008 a 2013 ve výši 580 570 Kč a 835 337 Kč. V těchto letech bylo vybudováno víceúčelové a fitness hřiště a pořizovány herní prvky na dětská hřiště. I v dalších letech byly finanční prostředky poskytovány na výstavbu nových sportovišť v obci a jejích místních částech. Výdaje na výstavbu a provoz sportovních zařízení v majetku obce měly ve sledovaném období nestejnou výši.

Graf 2.3

Vývoj výdajů na tělovýchovu a zájmovou činnost Obce Velké Heraltice v letech 2008 – 2013

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/>. Vlastní zpracování.

Z uvedených tabulek a grafů v této kapitole je zřejmé, že vynaložené výdaje obce na tělovýchovu a zájmovou činnost, s ohledem na ostatní vynakládané výdaje z rozpočtu, jsou v souladu s jejími možnostmi. Proto bylo obcí využíváno všech dostupných možností k získávání dotací ze státního rozpočtu, státních mimorozpočtových fondů, z rozpočtu kraje a z fondů EU.(12,13,14,15,16,17)

4 Zhodnocení financování výstavby sportovišť v obci

Výstavba nebo modernizace sportovní infrastruktury představovala pro obec velké investice. Do roku 2007 byla v obci oblast sportu značně zanedbávána. Kromě fotbalového hřiště, školní tělocvičny a travnaté plochy u základní školy nebylo v obci žádné sportovní zařízení. Stav sportovních ploch k 31. 12. 2007 byl pouze 5 888 m². Sportovní vyžití pro obyvatele obce bylo téměř nulové. V roce 2009 bylo vybudováno víceúčelové hřiště u Základní školy ve Velkých Heralticích. V letech 2008 - 2011 bylo v Obci Malé Heraltice vystavěno sportovní víceúčelové hřiště a v roce 2010 také dětské hřiště s průlezkami. V roce 2013 bylo u Základní školy ve Velkých Heralticích vybudováno fitness hřiště s posilovacími prvky a dětské hřiště v místní části Tábor. Dnes je sportovní vyžití v obci zcela na jiné úrovni.

4.1 Víceúčelové hřiště ve Velkých Heralticích

V roce 2007 zastupitelstvo svým usnesením rozhodlo o vybudování víceúčelového hřiště na travnaté ploše u základní školy. Získat dotaci bylo pro obec velmi důležité, protože náklady na projekt byly vysoké a z vlastního rozpočtu by obec jen stěží něco takového mohla sama financovat. Představitelé obce museli hledat odpovídající dotační program, jejich cílem bylo získat prostředky z Evropských fondů. V říjnu 2008 obec zažádala o dotaci prostřednictvím Mikroregionu Opava severozápad z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko, prioritní osy Rozvoj venkova. Pro mikroregion bylo snazší získat dotace, než pro obce samotné. V roce 2008 Mikroregion Opavsko Severozápad získal dotaci na společný projekt vybudování 3 identických víceúčelových hřišť v obcích Stěbořice, Brumovice a Velké Heraltice.

Podmínky projektu

Financování projektu víceúčelového hřiště by bylo pro rozpočet obce velmi finančně náročné. Obec využila nabídky svazku obcí Mikroregionu Opavsko severozápad účastnit se společného projektu. Mikroregion je svazkem 9 obcí ležících v severozápadní části okresu Opava a jeho sídlem je obec Úvalno. Dobrovolný svazek obcí je tvořen obcemi Bratříkovice, Brumovice, Hlavnice, Holasovice, Neplachovice, Sosnová, Stěbořice, Úvalno a Velké Heraltice. Mezi těmito obcemi byla podepsána Smlouva o vytvoření svazku obcí již v roce 2001.

Pro kladné posouzení projektu bylo důležité vyhodnocení finančního zdraví žadatele, tzn. mikroregionu, čímž se zjišťovalo, zda je žadatel vhodný pro příjem dotace v rámci ROP. Výsledkem pro mikroregion bylo hodnocení písmenem „C“, což znamenalo ve stupnici hodnocení od A po F, že mikroregion vykazoval velmi dobré finanční zdraví.

Zásadní podmínkou poskytnutí dotace bylo, že obce žádající o dotaci musely patřit do kategorie obcí do 2000 obyvatel, což obce v roce 2008 počtem obyvatel splňovaly. Do společného projektu byly mikroregionem vybrány obce Brumovice, Stěbořice a Velké Heraltice. U těchto obcí byl ve studii proveditelnosti sledován nejen vývoj počtu obyvatel, ale také počty žáků ve školách, vývoj nezaměstnanosti a rozlohy sportovních ploch v jednotlivých obcích.

Jednou dalších z podmínek bylo, že pozemky na jejichž území se víceúčelová hřiště budou nacházet, budou po celou dobu monitorovacího období ve vlastnictví zainteresovaných obcí. Rovněž v monitorovacím období nesmělo dojít k rozdělení parcel, nesmělo být zřízeno zástavní právo k pozemkům a také nesmělo dojít ke zničení majetku pořízeného z dotace.

Důležitou podmínkou bylo naplňování kritérií rovných příležitostí. Projekt přispěl k vybudování zařízení pro zlepšení pohybu osob se sníženou mobilitou a sníženou orientací, přispěl ke zvýšení prevence sociálně patologických jevů a přispěl ke zlepšení služeb pro rodiče s dětmi a pro seniory. Projekt tedy neměl negativní vliv na rovné příležitosti a udržitelný rozvoj.

Další podmínkou projektu bylo vynaložení výdajů na publicitu projektu, která byla zajištěna umístěním pamětních desek na víceúčelových hřištích, souhlasem se zveřejněním v seznamu příjemců dotací, publikováním tiskových zpráv v regionálním tisku, uvedením informací o projektu na webových stránkách obcí a vyhotovením velkoplošného informačního banneru společného pro všechny 3 obce. Tento informační banner byl putovní, při výstavbě jednotlivých hřišť byl na hřišti vystaven. Veškerá dokumentace k projektu včetně bankovních výpisů musela být uchována v sídle mikroregionu, musely být ve stanovených termínech vyhotovovány monitorovací zprávy a po 5 letech vyhotovena závěrečná monitorovací zpráva.

Smlouvy

Obce Velké Heraltice, Brumovice a Stěbořice podepsaly s Mikroregionem Opavsko severozápad Partnerskou smlouvu o vzájemné spolupráci při přípravě, realizaci a provozování projektu „Víceúčelová hřiště Mikroregionu Opavsko severozápad“. Předmětem smlouvy bylo, kdo je žadatelem, jaká hřiště, kdy a kde se budou budovat, a kterou firmou bude výstavba realizována. Mikroregionu Opavsko severozápad byla obcemi udělena plná moc, aby za obce mohl činit veškerá jednání a právní úkony v územním a souvisejících řízeních. Mezi obcemi a mikroregionem byly podepsány Smlouvy o výpůjčce dotčených pozemků, ve kterých bylo stanoveno právo mikroregionu na bezplatné užívání pozemků po dobu udržitelnosti projektu. Po celou dobu udržitelnosti projektu byl mikroregion vlastníkem víceúčelových hřišť a jednotlivé obce jejich provozovateli. Po pěti letech udržitelnosti projektu byly stavby převedeny na zúčastněné obce a Smlouvy o výpůjčce pozbyly platnosti.

Veřejná zakázka malého rozsahu na zpracování elektronické žádosti o dotaci v BENEFIT 7, včetně povinných příloh k projektu, na výběrové řízení na poradenství a organizaci výběrových řízení a na zajištění publicity byly provedeny v souladu s Metodickým pokynem pro zadávání veřejných zakázek ROP NUTS II Moravskoslezsko. S vítězi výběrových řízení byly uzavřeny smlouvy o dílo. Při veřejné zakázce na stavební práce bylo využito zjednodušeného podlimitního výběrového řízení. Smlouva o dílo na stavební práce byla sepsána s dodavatelskou firmou FUNNY SPORT s.r.o.

Popis hřiště a jeho využití

Víceúčelové hřiště najdeme obecní parcele, v blízkosti základní školy v Obci Velké Heraltice. Celkové rozměry hřiště jsou 893 m² včetně mantinelového systému, cvičebního sektoru a přístupových komunikací. Hrací plocha hřiště je 36 x 22 m. Povrch hřiště tvoří umělý trávník. Celý obvod hřiště je tvořen mantinelovým systémem do výšky 125 cm s nástavbou záchytných sítí do celkové výšky 375 cm na podélných stranách a pevnými mantinely - odrazové stěny s prostorovými brankami do výšky 375 cm na příčných stranách. Technická konstrukce hřiště umožňuje využívat hřiště celoročně. Hřiště je volně přístupné a jeho využívání bezplatné. Slouží všem obyvatelům obce včetně jejich místních částí a spádovým obcím, žákům základní školy, členům sportovních a zájmových organizací. Na hřišti lze provozovat nespočet sportů, mezi které

patří malá kopaná, volejbal, basketbal, tenis, vybíjená, nohejbal, florbal, házená, badminton a další sporty. V zimních měsících je možné vytvořit na hřišti ledovou plochu k bruslení a hraní hokeje. Tato možnost zatím nebyla realizována. Hřiště může být využíváno celodenně, v zimních měsících a ve večerních hodinách při umělém venkovním osvětlení, které tvoří 4 stožáry o výšce 8 m s osmi asymetrickými svítidly. Sportovní areál je navržen v souladu s vyhláškou č. 369/2001 Sb. a č. 492/2006 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace. Bezbariérový přístup je navržen ze stran prostorových branek. U správce hřiště si mohou zájemci zamluvit termíny ke sportování a vyzvednout klíče od uzamykatelné skříně na síť a sloupy. Víceúčelové hřiště je využíváno v době mezi 8 a 14 hodinou žáky základní školy v hodinách tělesné výchovy a ve sportovních kroužcích. Žáci školy oceňují hřiště především v teplých dnech, kdy školní tělocvična nevyhovuje z důvodu špatných klimatických podmínek. V odpoledních hodinách hřiště využívají děti a mládež při aktivním trávení volného času. Hřiště je využíváno příznivci volejbalu 2x týdně a před volejbalovým turnajem i častěji. Tzv. „starší páni“ z řad bývalých aktivních fotbalistů zde každý pátek hrají malou kopanou nebo nohejbal. Hřiště je také využíváno amatérskými tenisty z řad místních obyvatel a fotbalisty TJ Sokol Velké Heraltice k pravidelným tréninkům. Tělovýchovnou jednotou Sokol je pořádán každoročně lednový turnaj v malé kopané tzv. „Heraltický škrpál“ a o letních prázdninách volejbalový turnaj smíšených družstev tzv. „Heraltická smeč“. V roce 2015 bude Obec Velké Heraltice pořadatelem volejbalového turnaje pro obce Mikroregionu Opavsko Severozápad. Tento turnaj je pořádán každoročně v jiné obci mikroregionu v rámci udržitelnosti projektu.

Tab. 4. 1 Časový harmonogram projektu

Schválení projektu	18. prosince 2007
Předložení projektu ROP	do 31. března 2008
Výběrové řízení na dodavatele	duben - září 2008
Žádost o průběžnou platbu	1. prosince 2008
Fyzická realizace	říjen - červenec 2009
Slavnostní otevření hřiště	20. srpen 2009
Zpracování závěrečné zprávy	srpen - září 2009
Publicita projektu	srpen - září 2009
Žádost o závěrečnou platbu	do 29. září 2009

Zdroj: Interní dokumenty Mikroregionu Opavsko severozápad. Vlastní zpracování.

Časový harmonogram projektu

Jednou ze zásadních podmínek čerpání dotace bylo, že výstavba všech tří víceúčelových hřišť musela být dokončena v časovém horizontu 21,4 měsíců. Tato podmínka byla splněna. Hřiště bylo otevřeno 20. 8. 2009. Podrobný časový průběh projektu je znázorněn v tabulce číslo 4.1.

Tab. 4. 2 Kalkulace hřiště ve Velkých Heralticích

Projektová dokumentace	33 320 Kč
Studie proveditelnosti	23 333 Kč
Výběrové řízení, stavební práce	8 333 Kč
Publicita	7 566 Kč
Poradenství a řízení projektu	15 000 Kč
Výstavba hřiště Velké Heraltice	2 234 027 Kč
Cena celkem	2 321 579 Kč

Zdroj: Interní dokumenty Mikroregionu Opavsko severozápad. Vlastní zpracování.

Financování projektu

Projekt zahrnoval výstavbu tří identických víceúčelových hřišť v obcích Brumovice, Stěbořice a Velké Heraltice. Tímto sloučením tří projektů zúčastněné obce ušetřily nemalé finanční prostředky. Celková cena projektu za všechna 3 víceúčelová hřiště činila 7 280 250 tis. Kč. Cena hřiště ve Velkých Heralticích se pohybovala ve výši 2 321 579 Kč. Výstavba hřiště byla financována z Evropského fondu regionálního rozvoje ve výši 85% a z rozpočtu Regionální rady a rozpočtu obce ve stejné výši 7,5%. Z dotace byla proplacena nejen cena hřiště, ale i projektová dokumentace, studie proveditelnosti, výběrová řízení a publicita projektu. Na přípravu projektu každá obec uhradila mimořádný příspěvek do rozpočtu mikroregionu ve výši 42 949 Kč. Při výstavbě hřišť bylo použito průběžné financování projektu. Projekt musel být předfinancován z rozpočtů obcí, větší část dotace byla proplacena až po ukončení projektu. V průběhu výstavby byla podána mikroregionem žádost o 1 průběžnou platbu a po ukončení realizace projektu byla podána žádost o závěrečnou platbu. Příjemce dotace nebyl v průběhu realizace projektu plátcem DPH, a proto mohla být DPH zahrnuta do celkové částky projektu a byla způsobilým výdajem projektu. Podrobná kalkulační projekt a podrobný přehled financování jsou znázorněny v tabulkách číslo 4. 2 a 4. 3.(18)

Tab. 4. 3 Financování projektu

Druh sportoviště	Víceúčelové hřiště
Výměra hřiště	896 m ²
Místo realizace	Velké Heraltice
Rok realizace	2009
Název operačního programu	ROP NUTSII Moravskoslezsko
Název prioritní osy	Rozvoj venkova
Poskytovatel dotace	RR regionu soudružnosti Moravskoslezsko
Cena celého projektu	7 280 250 Kč
Výše celé dotace	6 734 231 Kč
Procento dotace z ERDF	85%
Procento dotace z rozpočtu RR	7,5%
Cena hřiště Velké Heraltice	2 321 579 Kč
Celková výše dotace pro obec	2 147 461 Kč
Z rozpočtu obce hrazeno 7,5%	174 118 Kč

Zdroj: Interní dokumenty Mikroregionu Opavsko severozápad. Vlastní zpracování.

4 . 2 Dětské hřiště v Malých Heralticích

Dne 9. 12. 2009 podala obec prostřednictvím Místní akční skupiny MAS Opavsko žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova u Státního zemědělského intervenčního fondu s názvem projektu „Malí a velcí si chtějí hrát“ aneb Zřízení dětského hřiště a zařízení kulturně - společenského domu. Projekt byl předložen v rámci Fiche 4 Zlepšení občanské vybavenosti, cílem hlavního opatření bylo Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. Tento kombinovaný projekt kromě venkovní rekreační plochy dětského hřiště s hracími prvky v místní části obce také zahrnoval přetvoření společenské místnosti v kulturním domě na multifunkční místnost s knihovnou a veřejným přístupem k internetu s velkoplošnou projekcí. Výstavbou plochy dětského hřiště došlo k rekultivaci současného zpustlého nevyužívaného území, ke zlepšení prostředí v obci a k zatraktivnění obce i pro obyvatele ostatních místních částí.

Podmínky projektu

Místní akční skupina Opavsko působila jako zprostředkovatel mezi SZIF a obcí Velké Heraltice. MAS poskytovala obci informace a metodické rady sloužící ke správnému vyplnění a podání žádosti o dotaci včetně jejich příloh. Obci byla poradcem a konzultantem ve vypracování

nepovinných příloh, které zvyšovaly bodové zvýhodnění projektu. Pracovníky MAS byly také prováděny administrativní kontroly. Veškeré originály dokumentace musely být uloženy v sídle MAS v Hradci nad Moravicí nejméně 10 let od předložení žádosti o proplacení.

Přípravě technické dokumentace a projektové žádosti předcházelo komunitní plánování s různými skupinami obyvatel, byl zpracován dotazníkový průzkum mezi občany, a vše včetně zápisů ze schůzek bylo přílohou žádosti o dotaci. Součástí žádosti o dotaci byl také seznam realizovaných projektů obce v rámci dotačních titulů v posledních třech letech, seznam plánovaných projektů a čestné prohlášení žadatele, že není vyžadováno stavební povolení, ohlášení stavby ani jiné opatření stavebního úřadu. Příjemce dotace nesměl být v likvidaci ani v konkurzu, musel dodržet účel žádosti a musel být majitelem nemovitosti. Musela být zajištěna publicita projektu. Lhůta udržitelnosti projektu byla stanovena na 5 let.

Projekt byl realizován v místní části Malé Heraltice s 201 obyvateli, čímž byla naplněna jedna ze zásadních podmínek místa realizace v obci do 500 obyvatel.

Smlouvy

Obec podepsala se Státní zemědělským intervenčním fondem Dohodu o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova ČR. Obci byl udělen výslovný souhlas se zjednodušeným řízením ke stavbě. Magistrátem Opava byl udělen územní souhlas s umístěním a provedením stavby podle § 96 a 106 stavebního zákona. Smlouva o dílo byla sepsána s dodavatelskou firmou Technické služby s.r.o., Opava.

Popis hřiště a jeho využití

Dětské hřiště se nachází na pozemku ve vlastnictví obce v těsné blízkosti budovy kulturně – společenského domu v místní části Obce Malé Heraltice. Celkové rozměry hřiště jsou 152 m², z toho 138 m² tvoří samotné dětské hřiště a 14 m² tvoří přístupový chodník k hřišti. Zpevněná plocha chodníku k hřišti je provedena z betonové zámkové dlažby. Plocha hřiště je zhotovena z protinárazového povrchu, který je z kačírku, a obvod hřiště je zhotoven ze zahradních betonových obrub. Dětské hřiště tvoří 4 herní prvky, a to domeček se skluzavkou, houpačka se dvěma sedadly, prolézačka, zvířátko na pružině a 2 parkové lavičky s opěradly. Veškerý mobiliář

hřiště je pevně ukotven k zemi. Dětské hřiště je využíváno především předškolními dětmi a k setkávání maminek s dětmi na mateřské dovolené. Zařízení hřiště jsou certifikována podle ČSN EN 1176 a 1177. Na hřišti je umístěna informační tabule o návštěvním a provozním řádu a údaje o správci hřiště.

Tab. 4.4 Časový harmonogram projektu

Příprava projektu	srpen - listopad 2009
Podání žádosti o dotaci	9. prosince 2009
Výběrová řízení	únor - březen 2010
Realizace projektu	duben - srpen 2010
Podání žádosti o proplacení	listopad 2010
Ukončení projektu	prosinec 2010

Zdroj: Interní dokumenty Obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

Časový harmonogram projektu

U tohoto projektu musela být dodržena zkrácená doba realizace, která byla stanovena na 12 měsíců. Tato podmínka byla splněna. Podrobný časový průběh projektu je znázorněn v tabulce číslo 4.4.

Tab. 4.5 Kalkulace projektu

Herní prvky	78 571 Kč
Stavební práce	62 707 Kč
Vybavení multifunkční místnosti	352 828 Kč
Nezpůsobilé výdaje = DPH	93 880 Kč
Cena celkem s DPH	587 986 Kč

Zdroj: Interní dokumenty Obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

Financování výstavby

Výstavba hřiště byla financována z ROP Rozvoje venkova dotací z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova ve výši 80% a ze Státního zemědělského intervenčního fondu ve výši 20%. Dotace byla čerpána ve výši 90% způsobilých výdajů. Z rozpočtu obce bylo hrazeno zbylých 10% způsobilých výdajů. Dotace byla poskytnuta pouze na způsobilé výdaje, tzn. na výdaje bez DPH. U tohoto projektu nebylo použito průběžné financování. Podrobná kalkulační projekt a podrobný přehled financování jsou znázorněny v tabulkách číslo 4.5 a 4.6.(19)

Tab. 4. 6 Financování projektu

Druh sportoviště	Dětské hřiště
Výměra hřiště	152 m ²
Místo realizace	Malé Heraltice
Rok realizace	2010
Název projektu	ROP NUTSII Moravskoslezsko
Název programu	Prioritní osa Rozvoj venkova
Poskytovatel dotace	SZIF
Cena celého projektu	587 986 Kč
Způsobilé výdaje (bez DPH)	494 106 Kč
Procento dotace ze ZV	90%
z 90 % procento z EAFRD	80%
z 90 % procento ze SZIF	20%
Celková výše dotace pro obec	444 695 Kč
Z rozpočtu obce hrazeno 10%	49 411 Kč

Zdroj: Interní dokumenty Obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

4.3 Fitness hřiště ve Velkých Heralticích a dětské hřiště v Táboře

Hlavním důvodem rozhodnutí obce o vybudování fitness hřiště bylo, že v obci Velké Heraltice se nacházelo pouze jedno dětské hřiště se skluzavkou a několika průlezkami především pro menší děti. Pro odrostlé děti a dospělé občany (maminky na mateřské dovolené, důchodce) nebylo v obci žádné sportoviště tohoto typu. Důvodem pro vybudování dětského hřiště bylo, že v obci Tábor nebyl vytvořený žádný prostor po děti k motivačním hrám a setkávání se svými vrstevníky.

Podmínky projektu

V roce 2013 obec podala žádost o dotaci u Ministerstva pro místní rozvoj z programu Podpora obnovy a rozvoje venkova s projektem „Jak se u nás sportuje“. Součástí projektu kromě vybudování hřiště s fitness prvky ve Velkých Heralticích bylo zabudování herních a sportovních prvků pro děti od 3 do 14 let pro dětské hřiště v místní části obce Tábor. Maximální výše dotace mohla být 400 tis. Kč. Součástí žádosti musely být přehled o získaných dotacích v roce 2012, rozpočet obce na rok 2013, počet obyvatel k 31. 12. 2012 a přehled účastí a ocenění v soutěži Vesnice roku v letech 2006 – 2012. V přílohách žádosti musela být popsána potřebnost projektu, a jakým způsobem byly zapojeny děti a mládež do realizace projektu. Žáci byli do projektu zapojeni tím, že vytvořili výtvarné návrhy a makety herních a sportovních prvků, které by chtěli

mít umístěny na hřišti. Další podmínkou MMR bylo uzavření smlouvy o zvláštním účtu u Unicredit bank z důvodu proplacení dotace ze státního rozpočtu.

Smlouvy

Obcí byla podepsána smlouva o dílo s firmou Artory, s.r.o., Praha. Předmětem smlouvy o dílo bylo zpracování projektové žádosti, organizace výběrového řízení, projektový management, zpracování příloh k podpisu smlouvy, zpracování formuláře ISPROFIN a závěrečné finanční vyúčtování. Součástí smlouvy byla i dohoda o ceně předmětu díla, která byla zaplacená až po úspěšném podání žádosti a kladném vyjádření poskytovatele podpory (MMR) o příslibu dotace. Odměna byla hrazena ve třech etapách ve výši 1% z celkové částky projektu bez DPH. Realizaci stavebních prací a instalaci sportovních prvků byla prováděna firmou Hřiště s.r.o., Brno, která vyhrála výběrového řízení a byla s ní sepsána smlouva o dílo.

Popis hřiště a jeho využití

Hřiště s fitness prvky se nachází v Obci Velké Heraltice na obecní parcele v blízkosti základní školy, vedle víceúčelového hřiště. Hřiště má rozlohu 205 m². Zpevněná plocha fitness hřiště je zhotovena z betonové zámkové dlažby. Součástí hřiště je informační tabule s graficky zpracovaným návodem o způsobech prováděných cviků, rozdělených do 3 úrovní obtížnosti a o počtu uživatelů. Celkem může hřiště využívat současně 23 uživatelů. Díky fitness hřišti je možné nejen relaxovat, ale i posilovat a protáhnout si všechny části těla. Fitness hřiště je přínosné pro všechny věkové kategorie a může být využíváno i v hodinách tělesné výchovy.

Hřiště se skládá z 5 posilovacích a procvičovacích stanovišť:

- ZAHŘÁTÍ TĚLA - zahřátí celého těla a svalů a kardio rozcvičení,
- NOHY - posilování dolních končetin a kardio trénink,
- RUCE – posilování a procvičování horních končetin, trupu a břišních svalů,
- ZÁDA BŘICHO - posilování a procvičování svalstva zad a břišních svalů,
- BALANC – posilování a procvičování chodidel, dolních končetin a trupu.

Dětské hřiště se sportovními prvky se nachází na veřejném prostranství v místní části Tábor. Hřiště je určeno dětem od 3 do 14 let a do hmotnosti 30 kg. Dětem do 6 let je povolen vstup

pouze v doprovodu dospělé osoby. Zařízení hřiště jsou certifikována podle ČSN EN 1176 a 1177. Na hřišti je umístěna informační tabule o návštěvním a provozním řádu dětského hřiště a údaje o správci hřiště. Dětské hřiště je využíváno především předškolními dětmi a k setkávání maminek s dětmi na mateřské dovolené. Na hřišti se nachází tyto sportovní prvky dětského herního systému:

- pružinová houpadla koník a koňohoup,
- dvojhrazdí z akátové kulatiny.

Tab. 4.7 Časový harmonogram projektu

Příprava projektu	říjen - prosinec 2012
Zpracování žádosti a příloh	leden - únor 2013
Výběrové řízení	únor - březen 2013
Realizace projektu	červen - říjen 2013
Vyúčtování dotace	listopad 2013 - duben 2014

Zdroj: Interní dokumenty Obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

Časový harmonogram projektu

Tento projekt včetně přípravných prací, výběrových řízení a samotné realizace byl zrealizován v časovém horizontu 12 měsíců. Podrobný časový průběh projektu je znázorněn v tabulce č. 4.7.

Tab. 4. 8 Kalkulace projektu

Fitness prvky 5 ks	363 320 Kč
Sportovní prvky 3 ks	40 666 Kč
Montáž	44 500 Kč
Doprava	9 000 Kč
Cena celkem bez DPH	457 486 Kč
DPH 21%	96 072 Kč
Cena celkem s DPH	553 558 Kč

Zdroj: Interní dokumenty Obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

Financování výstavby

Výstavba hřiště byla financována z dotace Ministerstva pro místní rozvoj z Programu obnovy a rozvoje venkova ve výši 70% a z rozpočtu obce ve výši 30% z celkových výdajů včetně DPH. Celková faktura byla proplacena po dokončení projektu prostřednictvím zvláštního účtu

vedeného povinně u Unicredit banky. Přílohou příkazu k úhradě faktur dodavateli byly pokyny k nastavení rozpočtového limitu a rozhodnutí o poskytnutí dotace. Podrobná kalkulace a podrobný přehled financování jsou znázorněny v tabulkách číslo 4. 8 a 4. 9.(19)

Tab. 4. 9 Financování projektu

Druh sportoviště	Fitness hřiště a dětské hřiště
Výměra hřiště	205 m ²
Místo realizace	Velké Heraltice a Tábor
Rok realizace	2013
Název projektu	Jak se u nás sportuje
Název programu	Program obnovy a rozvoje venkova
Poskytovatel dotace	Ministerstvo pro místní rozvoj
Cena projektu	553 558 Kč
Výše dotace v %	70%
Celková výše dotace pro obec	387 490 Kč
Z rozpočtu obce hrazeno 30%	166 068 Kč

Zdroj: Interní dokumenty Obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

4 . 4 Víceúčelové hřiště v Malých Heralticích

V roce 2008 zastupitelstvo obce rozhodlo o výstavbě víceúčelového hřiště v Malých Heralticích. Hlavním důvodem výstavby byla neexistence žádného sportoviště v této místní části a výhodná poloha pozemku v majetku obce vedle budovy bývalé mateřské školky. Tato budova bývalé mateřské školky byla obcí v roce 2008 částečně rekonstruována na kulturně-společenský dům a přilehlý nevyužitý pozemek se k výstavbě víceúčelového hřiště nabízel.

Popis průběhu výstavby hřiště

Výstavba probíhala v několika etapách. V roce 2008 probíhala výstavba současně s rekonstrukcí kulturně-společenského domu. V tomto roce proběhly výkopové práce plochy hřiště, přístupové plochy k hřišti a k venkovní pergole. Na hřišti byl položen finální šterkový povrch a zabudovány kůly na ochrannou síť kolem hřiště. Zároveň byla provedena úprava terénu kolem hřiště, odstranění starých keřů a úprava zeleně, položena zámková dlažba na přístupové ploše k hřišti a v zahradní pergole. Součástí výstavby hřiště bylo postavení zahradní pergoly k venkovnímu posezení, které slouží jak návštěvníkům hřiště, tak návštěvníkům kulturně - společenského

domu. Rekonstrukci kulturního domu a některé stavební práce na hřišti prováděla firma REBYD, s.r.o. Ostatní stavební a pomocné práce na hřišti prováděli pracovníci obecního úřadu. V roce 2009 bylo provedeno oplocení hřiště. V roce 2011 byl nevyhovující šterkový povrch hřiště odstraněn a položen umělý trávník. Výměnu povrchu prováděla firma FUNNY SPORT, s. r. o., která již v Obci Velké Heraltice prováděla výstavbu víceúčelového hřiště.

Popis hřiště a jeho využití

Víceúčelové hřiště se nachází na obecní parcele vedle kulturně-společenského domu v místní části Malých Heraltic. Hřiště má rozlohu 320 m² a jeho povrch tvoří umělý trávník. Okolo hřiště jsou zabudovány kůly na ochranné síti a po celé délce jedné strany hřiště jsou umístěny lavičky. Sportovní hřiště je využíváno především mládeží v odpoledních hodinách, o víkendech a o prázdninách. Každoročně je na hřišti pořádán nohejbalový turnaj. Výstavbou plochy víceúčelového hřiště došlo k rekultivaci zpuštěného nevyužívaného území, ke zlepšení prostředí v obci a k zatraktivnění i pro obyvatele ostatních místních částí. V obci vznikl kulturně-společensko-sportovní areál, který je tvořen zrekonstruovaným kulturně-společenským domem s knihovnou a veřejným přístupem k internetu s velkoplošnou projekcí, zahradní pergolou s venkovním posezením, dětským hřištěm a víceúčelovým hřištěm k provozování několika druhů sportů, jako jsou například nohejbal, basketbal, volejbal, badminton a další. Takto vzniklý víceúčelový areál slouží ke kulturně-společenskému a sportovnímu setkávání všech věkových skupin obyvatel místní části i obyvatel ostatních částí obce.

Tab. 4.10 Časový harmonogram výstavby

Výstavba hřiště s pergolou	2008
Oplocení hřiště	2009
Slavnostní otevření	23. 8. 2009
Položení umělého povrchu	2011

Zdroj: Interní dokumenty Obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

Časový harmonogram výstavby

Výstavba víceúčelového hřiště probíhala postupně v letech 2008 - 2011 a celkově trvala i s úplnou výměnou povrchu hřiště 4 roky. Časový průběh výstavby je znázorněn v tabulce 4.10.

Tab. 4.11 Kalkulace výstavby

Štěrkový povrch	64 152 Kč
Zabudování kůlů	3 500 Kč
Nákup sítí	12 050 Kč
Zámková dlažba	46 648 Kč
Zahradní altán	43 300 Kč
Oplocení hřiště	22 253 Kč
Umělý povrch	178 196 Kč
Cena celkem	370 099 Kč

Zdroj: Interní dokumenty Obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

Financování výstavby

Veškeré výdaje na vybudování tohoto hřiště byly v jednotlivých letech výstavby hrazeny pouze z rozpočtu obce. Podrobná kalkulace a podrobný přehled financování jsou znázorněny v tabulkách 4. 11 a 4. 12.(19)

Tab. 4.12 Financování výstavby

Druh sportoviště	Víceúčelové hřiště
Výměra hřiště	320 m ²
Místo realizace	Malé Heraltice
Rok výstavby	2008 – 2011
Název projektu	Kulturně-sportovní areál
Cena projektu	370 099 Kč
Výše dotace pro obec	0 Kč
Hrazeno z rozpočtu obce	370 099 Kč

Zdroj: Interní dokumenty Obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

4. 5 Vyhodnocení vybudované sportovní infrastruktury

Potřeba tělovýchovných a sportovních zařízení je měřena pomocí urbanistických ukazatelů. Pro obce do 2000 obyvatel je rozepisován diferencovaný ukazatel v hodnotě 5,7 m² na 1 obyvatele, což znamená, že v obci do 2000 obyvatel by mělo být 11 400 m² sportovních hřišť a ploch.

Stav sportovních ploch v obci k 31. 12. 2007: **5 888 m²**.

Stav nově vybudovaných sportovišť ve sledovaném období: **1 573 m²**.

Stav sportovních ploch v obci k 31. 12. 2014: **7 461 m²**.

Porovnáním skutečného a optimálního stavu sportovních ploch vzhledem k počtu obyvatel bylo zjištěno, že v obci byly k 31. 12. 2007 výrazné rezervy sportovních ploch. Urbanistický ukazatel pro sportovní vybavenost nebyl naplněn a nebylo dosahováno potřebných m² sportovních ploch. Z tabulky č. 4.13 vyplývá, že obec v uvedeném období výstavbou uvedených sportovišť zvýšila plochu pro tělovýchovu a sport o 1 573 m². Touto výstavbou byla celková plocha pro tělovýchovu a sport zvýšena z původních 5 888 m² na 7 461 m² sportovních ploch. Ve sledovaném období se stav sportovních ploch v obci a jejich místních částech zvýšil o více než ¼ původní sportovní plochy.

Tab. 4.13

Vyhodnocení vybudovaných sportovišť v obci v letech 2008 – 2013

Kde	Co	Plocha	Za kolik	Dotace	Odkud	Obec
V. Heraltice	Víceúčelové hřiště	896 m ²	2 321 579 Kč	92,50%	ERDF, RR	174 118 Kč
M. Heraltice	Dětské hřiště	152 m ²	494 106 Kč	90%	EAFRD, SZIF	49 411 Kč
V. Heraltice Tábor	Fitness hřiště Dětské hřiště	205 m ²	553 558 Kč	70%	MMR	166 068 Kč
M. Heraltice	Víceúčelové hřiště	320 m ²	370 099 Kč		Rozpočet obce	370 099 Kč
Všechna	Sportoviště	1573 m²	3 739 342 Kč			759 696 Kč

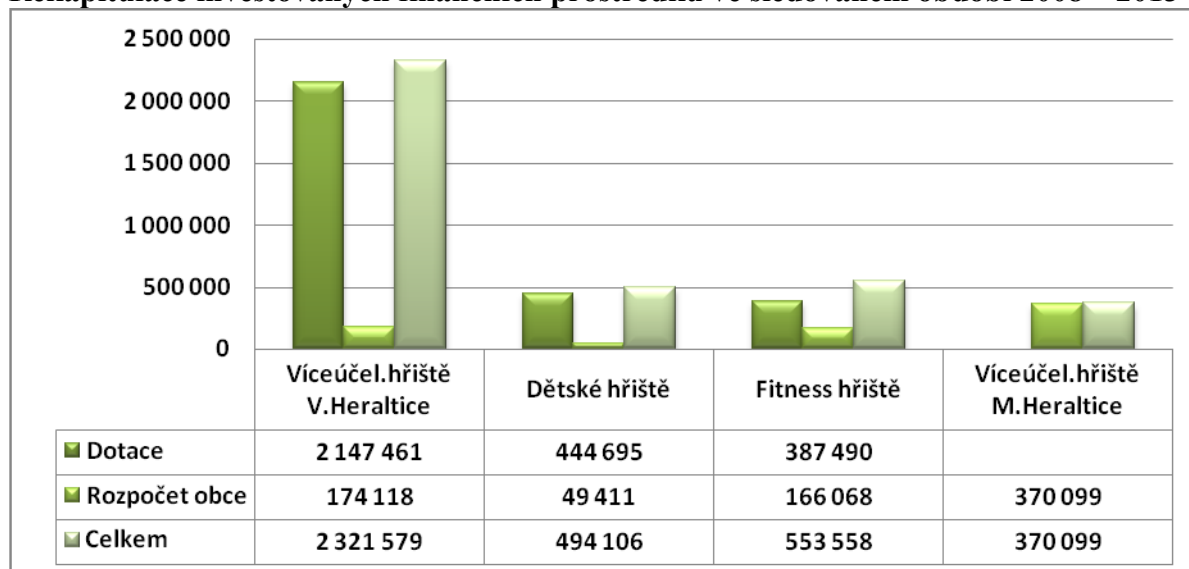
Zdroj: Interní dokumenty Obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

Z tabulky č. 4.13 vyplývá, že ve sledovaném období 2008 - 2013 byla vybudována sportovní infrastruktura v celkové hodnotě 3 739 342 Kč. Díky čerpaným dotacím z Evropské unie a z národních zdrojů v celkové výši 2 979 646 Kč činily výdaje z rozpočtu obce na tuto výstavbu pouze 759 696 Kč. Celkový podíl investovaných finančních prostředků z rozpočtu obce vzhledem k celkovým částkám na výstavbu všech sportovišť ve sledovaném období činil pouze 20 %. Velice kladně může být hodnoceno, že obec vzhledem k celkovým částkám získaných dotací na výstavbu sportovišť v obci a jejich místních částech, nijak významně nezatížila svůj rozpočet a přesto dokázala vybudovat několik účelných sportovišť pro všechny věkové skupiny obyvatel.

Ve sledovaném období byla Obec Velké Heraltice při získávání dotací na výstavbu plánovaných sportovišť velmi úspěšná. V roce 2009 bylo vystavěno víceúčelové hřiště ve Velkých Heralticích v celkové hodnotě 2 321 579 Kč z ROP Moravskoslezsko. Na toto hřiště byla čerpána dotace z ERDF ve výši 85% a z RR ve výši 7,5% prostřednictvím Mikroregionu Opavsko severozápad a z rozpočtu obce bylo hrazeno pouze 174 118 Kč. V roce 2010 bylo vybudováno dětské hřiště v Malých Heralticích v celkové hodnotě 494 106 Kč z Programu rozvoje venkova. Na toto hřiště byla čerpána dotace ve výši 90% z EAFRD a SZIF prostřednictvím MAS Opavsko a z vlastního rozpočtu obce bylo uhrazeno 49 411 Kč. V roce 2013 bylo vybudováno fitness hřiště s posilovacími prvky ve Velkých Heralticích a dětské hřiště v Táboře v celkové hodnotě 553 558 Kč z Programu obnovy a rozvoje venkova. Na tato hřiště byla obcí čerpána dotace od MMR ve výši 70% a z rozpočtu obce bylo uhrazeno 166 068 Kč. V letech 2008 – 2011 bylo vybudováno víceúčelové hřiště se zahradní pergolou v Malých Heralticích. Výstavba tohoto hřiště byla hrazena pouze z rozpočtu obce ve výši 370 099 Kč. V grafu 4.1 jsou znázorněny hodnoty získaných dotací a investovaných finančních prostředků obce k celkovým cenám sportovišť.

Graf 4. 1

Rekapitulace investovaných finančních prostředků ve sledovaném období 2008 – 2013 v Kč

Zdroj: Interní dokumenty obce a mikroregionu. Vlastní zpracování.

Všechna sportoviště vybudovaná pomocí dotací byla vystavěna v časovém horizontu do 1 roku. U některých to byla i jedna ze zásadních podmínek čerpání dotace. Výstavba víceúčelového hřiště v Malých Heralticích, hrazená z rozpočtu obce, probíhala postupně a celkově trvala 4 roky, což může být hodnoceno negativně z důvodu nemožnosti dřívějšího využívání hřiště. I z tohoto pohledu se jeví financování sportovišť pomocí dotací jako výhoda.

Obec dokázala vybudovat několik účelných sportovišť pro všechny věkové skupiny obyvatel obce a jejich místních částí, ale také pro obyvatele spádových obcí. Všechna vybudovaná sportoviště mohou obyvatelé obce a jejich místních částí využívat po celý rok zdarma. Na těchto sportovištích lze provozovat velké množství různých sportů, jako jsou například malá kopaná, basketbal, volejbal, házená, florbal, nohejbal, vybíjená, tenis, badminton a další sporty. Výstavba nových sportovišť přispěla ke zlepšení nabídky aktivního trávení volného času dětí a mládeže, ale i ostatních věkových skupin obyvatel. Pro žáky škol mělo vybudování sportovišť kladný dopad na zatraktivnění výuky, na vytvoření pozitivního vztahu ke sportu, na nárůst sportovních kroužků, na možnost věnovat se stabilně konkrétnímu sportu a také mělo pozitivní vliv na úbytek sociálně-patologických jevů u mládeže. Pro obyvatele obcí mělo vybudování sportovišť pozitivní vliv na zvýšení počtu osob věnujících se sportu, na zlepšení nabídky pro trávení volného času, pro sportovní kluby a zájmové organizace mělo pozitivní vliv na možnost tréninků, možnost účastnit se sportovních turnajů a utkání a na možnost vytvoření nových sportovních oddílů. Tato vybudovaná sportoviště jsou volně přístupná obyvatelům obce a obyvatelům jejich 4 místních částí, ale také obyvatelům spádových obcí. V neposlední řadě mělo toto vybudování vliv na zatraktivnění obce zejména pro mladé rodiny s dětmi.

5 Závěr

Sportovní infrastrukturu lze chápat jako síť sportovních a tělovýchovných zařízení, které slouží pro potřeby povinné školní tělesné výchovy, organizované tělesné výchovy a sportu, ale i neorganizovaného a profesionálního sportu. Mezi nejčastější typy sportovní infrastruktury u nás patří fotbalové stadiony, sportovní haly a tělocvičny. Nezisková sportovní zařízení jsou daleko významnější částí sportovní infrastruktury. Jsou však závislá na financování z veřejných rozpočtů a nevytvářejí zisk, protože z velké části mají charakter veřejného nebo smíšeného statku. Potřeba tělovýchovných a sportovních zařízení se měří pomocí urbanistických ukazatelů. Při plánování je důležité zjistit, o jaké druhy sportů mají obyvatelé zájem, jaké věkové skupiny obyvatel, jak často, jak dlouho a jaká zařízení při tom využívají nebo poptávají. V České republice se posledních dvacet pět let žádná instituce systematicky nevěnuje metodice a tvorbě normativů pro plánování a rozvoj sportovišť. Obcemi jsou tyto záležitosti řešeny živelně podle jejich schopností a finančních možností.

Obec Velké Heraltice byla ve sledovaném období velmi úspěšná při získávání dotací na výstavbu plánovaných sportovišť. Do roku 2007 se v katastrálním území Obce Velké Heraltice nacházelo pouze fotbalové hřiště TJ Sokol Velké Heraltice, školní tělocvična z roku 1969 a travnatá plocha u školy, která sloužila jako školní hřiště, na kterém se mohl hrát jen fotbal. V letech 2008 – 2013 obec vybudovala 2 dětská hřiště, 2 víceúčelová hřiště a fitness hřiště s posilovacími prvky. V těchto letech byla vybudována sportovní infrastruktura v hodnotě 3 739 342 Kč. Díky čerpaným dotacím z fondů Evropské unie a z národních zdrojů v celkové výši 2 979 646 Kč, výdaje z rozpočtu obce na tuto výstavbu činily pouze 759 696 Kč. Celkový podíl investovaných finančních prostředků z rozpočtu obce vzhledem k celkovým částkám na výstavbu všech sportovišť ve sledovaném období činil pouze 20 %. Ze získaných poznatků a informací vyplývá jednoznačná výhoda ve využití dotací na vybudování sportovišť v obci proti financování z vlastních prostředků.

Obcí bylo využito různých možností získání finančních prostředků, bylo využito spolupráce a členství v Mikroregionu Opavsko severozápad a v Místní akční skupině Opavsko, což obci významně pomohlo získat dotace z Evropské unie a z národních zdrojů. Obec se nebála vytvořit a

financovat několik projektů, i když nebylo dopředu zřejmé, že na ně budou finanční prostředky z dotací získány.

Ve sledovaném období 2008 – 2013 obec výstavbou uvedených sportovišť zvýšila plochu pro tělovýchovu a sport o 1 573 m². Celkový stav sportovních ploch byl tedy zvýšen z původních 5 888 m² na 7 461 m². Tato výstavba sportovišť je pro obyvatele obce velkým přínosem, zejména ve velké variabilitě vybudované sportovní infrastruktury a v možnosti provozování velkého počtu různých druhů sportů pro všechny věkové skupiny obyvatel. Dalším významným přínosem této výstavby je zlepšení sportovního zázemí pro výuku tělesné výchovy a sportovních kroužků v Základní škole Velké Heraltice.

Tato obec je tvořena 5 obcemi a vybudovat několik sportovišť z jednoho rozpočtu bylo a je bezesporu finančně náročnější než vybudování jednoho hřiště v obci samostatně. Z tohoto pohledu to má tato obec o mnoho těžší, a přesto se obci podařilo vybudovat několik účelných sportovišť nejen v hlavní části obce, ale i v jejich místních částech.

Využitím získaných dotací se obci podařilo vytvořit kvalitní zázemí pro možnost aktivního trávení volného času zejména dětí a mládeže, ale i ostatních věkových skupin obyvatel obce a jejich místních částí. Vybudovaná sportovní infrastruktura tak přispěla ke zkvalitnění a rozvoji sportu v obci, k možnosti sportovat v místě bydliště, ale také k zatraktivnění obce zejména pro mládež a rodiny s dětmi. Vybudovaná sportoviště jsou volně přístupná obyvatelům všech obcí a mohou je využívat po celý rok zdarma.

Plánování, výstavba a financování sportovišť v této obci může být pro mnohé podobné obce inspirací a jakýmsi návodem, od koho a jakým způsobem je možné získávat finanční prostředky.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

- 1) DURDOVÁ, Irena. *Ekonomické aspekty sportovního managementu*. 1. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2012, 268 s. ISBN 978-80-248-2529-8.
- 2) HOBZA, Vladimír a Jaroslav REKTOŘÍK. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress, 2006, 191 s. ISBN 80-86929-04-3.
- 3) NOVOTNÝ, Jiří. *Ekonomika sportu: vybrané kapitoly*. 2.vyd. Praha: Oeconomica, 2010, 118 s. ISBN 978-80-245-1521-2.
- 4) NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.
- 5) PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- 6) PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- 7) LORENC, Jiří a Jana KAŠPÁRKOVÁ. *Rozpočtová skladba a účetnictví 2014: pro územní samosprávné celky*. Polešovice: M LORDY, 2014, 593 s. ISBN 978-80-260-5920-2.

Internetové zdroje

- 8) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. ČR. MŠMT. *Zákony*. [online]. 2015. [1. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/novy-skolsky-zakon>
- 9) Ministerstvo pro místní rozvoj. ČR. MMR. *Programy a dotace*. [online]. 2015. [1. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Programy-a-dotace>
- 10) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. ČR. MŠMT. *Dotace*. [online]. 2015. [1. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/rozdeleni-dotaci>
- 11) Obec Velké Heraltice. *O obci*. [online]. 2015. [1. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.velkeheraltice.cz/historie-obce-velke-heraltice/d-1176/p1=52>
- 12) Rozpočet obce. *Rozklikávací rozpočet obce Velké Heraltice 2008*. [online]. 2015. [1. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/510891-velke-heraltice?rok=2008#rok>

- 13) Rozpočet obce. *Rozklikávací rozpočet obce Velké Heraltice 2009*. [online]. 2015. [1. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/510891-velke-heraltice?rok=2009#rok>
- 14) Rozpočet obce. *Rozklikávací rozpočet obce Velké Heraltice 2010*. [online]. 2015. [1. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/510891-velke-heraltice?rok=2010#rok>
- 15) Rozpočet obce. *Rozklikávací rozpočet obce Velké Heraltice 2011*. [online]. 2015. [1. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/510891-velke-heraltice?rok=2011#rok>
- 16) Rozpočet obce. *Rozklikávací rozpočet obce Velké Heraltice 2012*. [online]. 2015. [1. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/510891-velke-heraltice?rok=2012#rok>
- 17) Rozpočet obce. *Rozklikávací rozpočet obce Velké Heraltice 2013*. [online]. 2015. [1. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/510891-velke-heraltice?rok=2013#rok>

Ostatní zdroje

- 18) Interní dokumenty Mikroregionu Opavsko severozápad
- 19) Interní dokumenty a zpravodaje Obce Velké Heraltice

Seznam zkratk

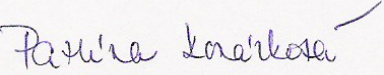
BENEFIT 7	Informační systém pro vyplňování a podávání elektronických žádostí o dotace
ČR	Česká republika
ČSN	Česká státní norma
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EFF	Evropský rybářský fond
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EUR	Měna evropské unie
HDP	Hrubý domácí produkt
ISPROFIN	Informační systém programového financování ze státního rozpočtu
KČ	Koruna česká
LEADER	Strategický plán pro rozvoj venkovských oblastí
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MSKFS	Moravskoslezský fotbalový svaz
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NUTS	Územní statistická jednotka oblasti
OPŽP	Operační program životního prostředí
PPP	Public Private Partnership
ROP	Regionální operační program
RR	Regionální rada
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
STZ	Sportovně technická zařízení
TJ	Tělovýchovná jednota
TVS	Tělesná výchova a sport
ZV	Způsobitelný výdaj
ÚSC	Územně samosprávné celky

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7. 5. 2015

.....
Pavlína Komárková

Seznam příloh

1. Fotografie víceúčelového hřiště ve Velkých Heralticích
2. Fotografie dětského hřiště v Malých Heralticích
3. Fotografie fitness hřiště ve Velkých Heralticích
4. Fotografie víceúčelového hřiště v Malých Heralticích

Příloha č. 1 Víceúčelové hřiště ve Velkých Heralticích

Zdroj: Kronika obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

Příloha č. 2 Dětské hřiště v Malých Heralticích

Zdroj: Kronika obce Velké Heraltice. Vlastní zpracování.

Příloha č. 3 Fitness hřiště ve Velkých Heralticích

Zdroj: Vlastní zpracování.

Příloha č. 4 Víceúčelové hřiště v Malých Heralticích

Zdroj: Vlastní zpracování.